

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZET

HELYBEN ÉS VIDÉKE

Egész évre 96
Fél évre 48
Negyed évre 24
Havonta 80

Hirdetések díjszabás szá

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 baniva tő

Elült harcok.

Az évről-évre megismétlődő, csunya és az erdélyi magyar színeszetet lealázó marakodás, amely a színházi koncessziók kiadása körül folyt, végre meg fog szünni, ha Goldis László kultuszminister mai számunkban ismertetett szándékai megvalósulnak. Eddig valószínű akadályversenyben törtettek a színgazgatók a koncessziók felé és semmi eszközt sem találtak eléggé durvának a cél eléréseért. A cél pedig nagyon ritkán volt művészi vagy morális értékű: a koncessziót hajszoló igazgatók gyorsan és mindenáron sok pénzt akartak szerezni, mert jövőre ki tudja, lesz-e koncesszió és nem törődtek a művészi nívóval, a közönség igényeivel, a színészek existenciájával. Ezeket a lehetetlen és egyre rosszabbodó állapotokat szünteti meg Goldis kultuszminister azzal, hogy már ezidén is a városi tanácsoktól teszi függővé a színházi koncessziók kiadását.

A miniszter a sok különböző terv közül magáévá tette azt az egyedül helyes álláspontot, hogy elsősorban az illető város közönsége illetékes annak megállapítására, melyik színgazgatót tartja alkalmasnak a város kulturális igényeinek kielégítésére. A városok megválasztott tanácsai ismerik leginkább a helyi viszonyokat, a pályázó színgazgatók erkölcsi és anyagi megbízhatóságát, ők vannak legszorosabb kontaktusban a város közönségével, amelynek izlését, igényeit, hangulatát leginkább ki tudják fejezni. Helyes tehát, hogy éppen a városi tanácsok határozzák meg a saját színházuk vezetőjének személyét.

Kétségtelenül helyes ez a megoldás. Sokkal inkább az, mint az a terv, amelynek híre napokkal ezelőtt terjedt el s amely úgy szólt, hogy a miniszterium a jövőben az újságírók testületének véleménye alapján fogja a koncessziókat kiosztani. Bármily tiszteltreméltó egyesülés is egyébként az újságírók szervezete, a miniszter mégsem találta volna meg a legszerencsésebb megoldást azzal, ha erre bízta volna rá a koncessziók véleményezését. A színészegyesület véleményezése ez ügyben talán mégis csak kompetensebb lenne, de végeredményben mégis az illető városok közönségét kell elsősorban meghallgatni a színházi koncessziók kiadásánál. Mert minden színgazgató, a kinek a jövő évi koncessziója a városi tanács véleményezésétől függ, arra fog törekedni, hogy név előadásokkal, zavartalan szí-

niszszonnal elégitse ki a város közönségének kulturális igényeit. A koncessziók kiadásánál pedig leg-

főbb szempont csak az lehet, hogy a nagyközönség meg legyen elégedve a városában működő szin-

társulat művészi teljesítményével. Mert a jó közönség csak a j. igazgatót pártolja.

Erdély magyarsága támogatja a kormányt.

Változatlan a kormánnyal kötött egyezség. Bethlen György királyi kihallgatása

(Bucuresti, június 30.) A politikai harcok során még mindig a kormány-magyar egyezmény képezi a viták tárgyát. Állandóan azt portálja az ellenzék, hogy az egyezményt a kormány felbontja, ezt azonban megcáfolja egy autentikus nyilatkozat, amelyet alább közlünk. A politika hírei egyébként a következők:

A kamara új elnöksége

(Bucuresti, június 30.) A kamara a mandátumok igazolási vitájának befejezése után szombaton fog elnököt választani. A többség jelöltje Negulescu közoktatásügyi miniszter. Alelnökökül Berea, Octetulesanu, Chiorascu, Braescu és Prie Octavian képviselőket jelölik.

Fennáll a kormánnyal kötött egyezség.

(Bucuresti, június 30.) A fővárosi lapokban legutóbb olyan hírek jelentek meg, amelyek szerint a magyar kisebbségi politikát a kormány magatartása következtében csúszások érték. Erre vonatkozólag munkatársunk felkereste a magyar parlamenti csoport egyik számottevő tagját, aki a következőket mondotta a bucaresti-i lapokban megjelent közleményekről:

— A magyar parlamenti csoport magatartását egyfelől a magyarság életbevágó érdekei, másfelől a kormánnyal kötött megállapodás határozzák meg. Semmi okunk sincs arra, hogy a kormány ígéreteinek komolyságában kételkedjünk s ezért a leghatározottabban meg kell cáfolnom azokat a bucaresti-i lapjelentéseket, amelyek szerint Bucsan kisebbségi miniszter azt közölte volna Bethlen gróffal, hogy a kormány hajlandósága a magyar követelésekkel szemben attól fog függeni, hogy a magyar törvényhozók milyen magatartást tanúsítanak a parlamentben. Ilyen kijelentés nem történt.

A kormány eddig teljes loyaltással járt el velünk szemben, aminek természetes követelménye, hogy mi is ilyenek legyünk vele szemben. Tisztában vagyunk azzal, hogy egyszerre nem lehet minden jogos követelésünknek eleget tenni, bármily nagy hajlandóság is lenne ezirányban a kormányban, mert velünk, magyarokkal szövetséget kötött. Érde-

kiünk, hogy a kormány helyzetét az ellenzék támadásaival szemben megkönnyítsük. Ez fogja magyarázatát adni annak is, hogy a követeléseket bizonyos okos beosztással és politikai ökonomiával fogjuk a kormánnyal szemben felállítani, illetve az adott ígéretek beváltását sürgetni. Ezzel nem ártunk, csak használunk kisebbségi nemzeti érdekeinknek.

Kisebbségi nép vagyunk, ezért a kormánnyal létrejött fegyverbarátságot csak akkor mondhatjuk fel, ha a kormány részéről kétségtelen bizonyítékát vennénk annak, hogy ő nem állja ezt a fegyverbarátságot. Ahogy azonban a dolgok ma állanak, a legjobb aüspiciummal nézhetünk a jövő elé. A magyar parlamenti csoport meg fogja tenni kötelességét kisebbségi nemzetével szemben s meg fogja tenni kötelességét a kormány támogatása tekintetében is. Minden lényeges kérdéshez való hozzászólásunkban kifejezést fogunk adni annak, hogy bár kormánytámogatunk, de önálló parlamenti csoportként van képviselve a magyarság a törvényhozában.

A magyar képviselők elnöke a királynál.

(Bucuresti, június 30.) A magyar parlamenti csoport dr. gróf Bethlen György elnöklése mellett tegnap ülést tartott, amelyen kimondották, hogy a magyar csoport a kamara és a szenátus tisztikarában nem kíván szerepet vállalni. Foglalkozott az értekezlet a kormány ellen a választási karterrel kapcsolatban elhangzott ellenzéki támadásokkal és elhatározta, hogy ebben az ügyben megvárja a kormány magatartásának kialakulását. Ha a kormány ezekre a támadásokra nem válaszol, úgy a kamarában a magyar parlamenti csoport egyik tagja fog felszólalni. A magyar képviselők és szenátorok képviselőletében dr. gróf Bethlen György legközelebb tisztelgő audiencián fog megjelenni az uralkodó előtt.

A német parlamenti csoport megalakulása.

A magyar parlamenti csoport értekezletével egyidejűleg a német parlamenti csoport is megtartotta első ülését. A csoport elnökévé dr. Hans Ottó Rothot, alelnökévé Kreuter sváb képviselőt,

titkárává Hedrichet választották. Elhatározták, hogy a politikában egyelőre tartózkodó álláspontot foglalnak el, de a többi kisebbségi párttal érintkezésbe lépnek. Eddig a magyarokkal és a szászokkal folytattak tárgyalásokat. A parlamenti akció megkezdését öszre halasztották. A német képviselők egyébként ígéretet kaptak Gogától és Bucsan államtitkártól, hogy két jelöltjük Kolmerth és Binder a listavezetők lemondása után be fognak kerülni a parlamentbe.

Nagyfontosságú kormánynyilatkozat a magyar képviselők előtt.

Bucuresti. Ma délelőtt 11 órakor dr. Laár Ferenc és dr. Weisz Sándor képviselők megjelentek a közoktatásügyi miniszteriumban a szászvárosi református kollégium megbízottjával együtt Octetulesanu államtitkár előtt, aki a kormány nevében nagyfontosságú kijelentéseket tett előttük. Tekintettel azonban arra, hogy a tárgyalások még folyamatban vannak, a delegátusok nem nyilatkoztak. Biztosra vehető, hogy a szászvárosi kollégium ügye a legközelebbi órákban elintézését nyer.

A parasztpárt tanácskozása.

Bucuresti. A parasztpárt parlamenti csoportja ma ülést tartott, amelyen megvitatták a párt belső ügyeit, majd elvetették Sterének azt az ajánlatát, hogy a párt besszarábiai képviselői vonuljanak ki a parlamentből. Elhatározták, hogy a parlamenti csoportot a mandátumok igazolása után fogják megalakítani és tisztikart megválasztani.

Folyik a mandátumok igazolása.

Bucuresti. A kamara ülését Meisner nyitotta meg. Dobrescu nemzeti párti képviselő hevesen támadta a farsági választás miatt a kormányt. Megállapítja, hogy Erdélyben a kormány a magyarok és szászok szavazatainak leszámításával kisebbségben maradt. Felsorol számos erőszakoskodást és törvénytelenséget, amelyek Erdélyben történtek. Kijelenti, hogy a nemzeti párt ördögi erővel fog küzdeni ez ellen a rendszer ellen. Ezután a kamara igazolja az argesi és ramnicul-sarati választásokat.

Mi okozta

Schossberger bank összeomlását.

Ötszázötven milliárd hitelkihelyezés néhány év alatt. — Alig armada térül meg a hatalmas összegnek. — A nagy veszteségek dacára is dugsgazdagok maradnak a Schossbergerék.

(Budapest, június 30.) Nemcsak Budapest közgazdasági életében, hanem külföldön is sok szóbeszéd ad okot a Schossberger Henrik-cég összeomlására, amely pedig Magyarország közgazdasági életének igen jelentős faktora volt. A cég nem lett fizetéképelen, de óriási veszteségei miatt ténytelen likvidálni és már megkapták a cég összes tisztviselői felmondólevelüket. Az összeomlást az idézte elő, hogy a cég bankosztálya rövid fennállása alatt tulságos mértékben nagyarányú hitelüzleteket csinált. Olyan tulzott előzékenységgel adtak hitelt, hogy a Fábrián-gépgyártól a Kiszely-vendéglősig, könnyen kaphattak itt nagy pénzeket a hitel után futkosó cégek. A bankosztály 250 milliárdot helyezett ki rövid néhány év alatt, amelyből aligha tudnak 100 milliárdnál többet behajtani.

Egyik automobil részvénytársaságnál több mint 20 milliárddal van a cég érdekelve, ami ugyan áruval és fedezeti váltókkal biztosítva van, de ennek a hitelügyletnek a lebonyolítása évekig húzódhatik el. Tíz milliárddal van érdekelve a Rothmüller-gyár részvénytársaság, egy székesfehérvári fakereskedőcég 5 milliárd hitelt kapott tőlük, most azonban csak negyven százalékos egyezség alapján hajlandó a fás cég fizetni. Báró Schossberger Henrik és Lajos vezették a céget, akiknek annak idején a szalámi kontremin is 35 milliárdjukba került. A Magyar Szalámigyár Részvénytársaságból is kivonulnak és hír szerint a Hitelbank fogja Schossbergerék részvényplakettjét átvenni. A Hitelbank a selypi cukorgyárra és a Zsófia-malomra a már ajánlott vételáron felül még 100 milliárd kölcsönt bocsátana Schossbergerék rendelkezésére, de ennek egy részében már benne van a részvényplakett ára is. Ugyancsak megszüntetik Schossbergerék a szegedi Czimmer szalámigyárban vállalt érdekelttségüket is, mert ez a gyár a legutóbbi évek során nagy deficittel dolgozott.

Schossbergerék azonban a hatalmas veszteségek dacára, nagy vagyonnal vonulnak vissza, mert érintetlenül megmarad 12,000 holdas kartali birtokuk és egy gyönyörűen felszerelt 4000 holdas birtokuk. Ugyancsak érintetlenül marad a selypi kastély és a család három hatalmas budapesti bérháza. Báró Schossberger Rezső nagy részvényplakettekkel rendelkezik még a Nemzeti Takarékpénztárnál és a Földhitelbanknál, de elnöke a Cukoregyesületnek és cenzora a Jegybanknak. Schossbergerék a likvidálást már nem a saját embereikkel hajtják végre, hanem a Nemzeti Takarékpénztár útján, amelynek Schossberger Rezső igazgatósági tagja, amelynek emberei augusztus végén fognak a munkához és az el fog tartani másfél, esetleg két esztendőig is.

Terjed a spanyol forradalom.

A hadsereg lázadása Primo de Rivera diktatúrája ellen irányul. — A király elhagyta Spanyolországot.

(Madrid, június 30.) Spanyolországban — mint jelentettük — forradalom tört ki, amely azt célozta, hogy Primo de Rivera diktatúráját megdöntsék s a régi alkotmányos kormányformát állítsák vissza. Néhány nappal később azonban hivatalos hiradással közölte, hogy Primo de Riverának sikerült a feltámadó mozgalmat elfojtani. Ma érkezett hírek — ezzel ellentétben — komoly jelentőségű és nagyarányú forradalmi eseményekről számolnak be, melyek tanúsága szerint a diktátornak aligha sikerül egykönnyen a törekvése, hogy a fellángolt szüvedélyeket a normális keretek közé terelje vissza. A mai táviratok közlik ugyanis, hogy Valenciában a tisztek vezetésével fellázadt a teljes helyőrség s a kormány által a lázadás letörésére Valenciába küldött ezredek megtagadták az engedelmséget és a lázadókhöz csatlakoztak.

Néhány tábornok a lázadás vezetésére Valenciába érkezett. Mallorca szigetén fekvő Palma-

ban Weyler generálist saját házában internálták s a pálmái helyőrség szintén a lázadókhöz pártolt át. Unamuno, Primo de Rivera régi ellensége hir szerint Palmába érkezett. Alfonz királytól rossz néven veszik, hogy e kritikus percekben magára hagyta az országot. A jelentések szerint ugyanis a király hirtelen Párisba utazott, a célból, hogy Primo de Riverának szabad kezét engedjen a forradalom elfojtására. A hadsereg hangulata a forradalmi mozgalmak ellenére sem parlamentellenes, hanem kizárólag a diktatúra ellen irányul.

Ugy a tisztek, mint a polgári politikusok között ugyanis általános az a vélemény, hogy a diktatúra a spanyol nép nagyságához nem méltó kormányforma. Madridban és az összes spanyolországi garnizónokban a haladó politikus, Alvareznek egy manifestuma cirkulál, amely erősen követeli az alkotmány visszaállítását, az azonnali választásokat és a sajtócenzúra megszüntetését.

Sakk . . . ! Matt . . . !

Rubinstein cigarettázik, Tartakower mosolyog, Yates feketekávét és Grünfeld szódavizet iszik játék közben, a többiek piros és fehér rózsát szagolgatnak.

Képek a budapesti sakkvilágbajnoki versenyről.

(Budapest június 30.) A teremben jobbról-balról négy-négy apró asztalka két-két székekkel, az asztalon a viaszkos vászon-sakk-tábla, a katonás rendben felállított figurákkal, a kettős óra, mely speciálisan a sakkturnákra készült, papír, ceruza, hamutartó.. Minden teljesen felkészülve várja a világbajnokokat és a mestereket a nagy mérkőzésre, mely pontosan három órakor kezdődik. Három óra előtt egy perccel még nincsenek is itt mindannyian, a zsinórral elkerített mérkőzés területen belül, kívül pedig az érdeklődők és kíváncsiak tömege gyülekezett, sakkbarátok és sakkrajongók, vannak közöttük fehérhaju öreg uraságok és villogó szemű, lázas diákok is. Hölgy csak nagyon kevés van, összesen kettő. Az egyik egy győri sakkozónak a felesége, aki hatalmas rózsacsokorral érkezik, aztán sorra járja az asztalokat, ahol egy perc múlva helyet kell foglalniuk a versenyzőknek és minden sakk-táblára egy szál piros és egy szál fehér rózsát tesz le, rajongása és a sakk iránt érzett szeretete bizonyítékául. A másik egy alacsony, bubifrizurás, rövidszoknyás, szőke kislány. A kezében vázlatkönyv és hosszú ceruza. Franciául beszél, majd oroszul, mintha befentes volna itt, az első pillanatban úgy tűnik elő, mintha valamelyik külföldi lap tudósítója vagy rajzolója lenne. Kiderül azonban, hogy Réthy osztrák bajnok fiatal felesége, akit négy héttel ezelőtt vett el Moszkvában, a mikor utoljára ott versenyzett.

Mikor a versenyvezető megindítja az órákat és a közönséget csendre és némaságra inti, Tartakower és Rubinstein, a két nagy

bajnok, már kijelölt helyükön ülnek. Tartakower mosolyog. Rubinstein cigarettázik és elgondolkodik, mint egy bölcs Akibához illik, tudniillik ez a keresztneve. A külsején semmi sem árulja el, hogy legfontosabb mérkőzéseinek egyikét vívja most, egyik cigarettáról a másikra gyúrt, de érdekes, hogy amikor a sakk-tábla fölé hajol és rajta van a lépés sora, mindig ietezi cigarettáját a hamutartóra. Aztán feláll, nyugodtan hátat fordít az asztalnak és elsétál a szomszéd régiókba, sőt ha Tartakower sokáig gondolkodik és tépelődik, a szomszéd oldalra is átmegy, nem egyszer előfordul, hogy kibiceinek egyike figyelmezteti: „Tessék visszamenni, ön következik!”

Mert nekik van a legnagyobb közönségük. Legalább negyvenötven ember áll a kordonon kívül, majdnem mindegyik kezében ceruza és papiros, minden lépésüket izgatottan figyelik, minden lépésüket lelkesen jegyzik, elismerően bólogatnak, bár a két játékos látszólag nem sokat törődik ezzel.

A főérdeklődés, mint mondtuk, Tartakower és Rubinstein pártja felé irányult, de nem kisebb publikuma van a Grünfeld—Vajda játszmának. Grünfeld ideges, izgatott, állandóan szódavizet iszik: ő, a nagy teoretikus, aki ma is megmutatta, hogy már tizenöt perc hátránya volt vele szemben Vajdának, amikor Grünfeld régen kész volt a megnyitással. És érdekes, hogy mennyire megfontolt, komoly és tépelődő minden idegessége és izgalma mellett. Vajda már 45 percet játszott, amikor Grünfeld még 10 percnél sem tartott, nagyon komolyan veszi a pártit, hiszen ellenfele mindig ér-

demes és jelentős vetélytársnak mutatkozott, valahányszor csak találkozott.

Na és, ha már a primadonnánál tartunk, látogassunk el Réthy mesterhez, aki jó magyarhangzású neve mellett mint bécsi versenyző szerepel, fiatal felesége azonban Csehszlováknak vallja a férjét. Réthy könnyű ellenfelet kapott. Snoskót, aki orosz származású, de párisi emigráns, valamikor, midőn még a nagy Oroszország színeiben versenyzett, többet tudott, a szakértők azt mondják, ma már csak abból él, amit régen magába szívott a sakk tudományból. Réthy mintha a legnyugodtabb volna minden versenyző között, de ő is otthagya az asztalt, mint majdnem mindannyian a versenyzők közül, mikor nincs rajtuk a lépés sora.

Nagy sikere van a győri hölgy rózsáinak, mert a versenyzők, mialatt játszanak, a piros és fehér rózsák bódító illatában elmerülve gondolkodnak azon, hogy milyen csellet és fuffanggal próbálják ellenfeleiket legyőzni.

Arviz Kolozsváron.

Ellepte az áradat az alacsonyabb városrészeket.

(Cluj, június 30.) Tegnap délután négy órától este nyolc óráig Kolozsváron hatalmas nyári eső esett, amelynek következtében a város néhány alacsonyabb pontja víz alá került. A Feleki hegyről lezuduló víztömeg megduzzasztotta az ugynevezett Cigány-patakot, amely kiáradt és előtötte a Heltai-, valamint a Zápolya-uccák alacsonyán fekvő baloldali sorát. A víz behatolt a házakba, pincékbe és mindenütt hatalmas károkat okozott. Egyes házakból valósággal kimosta a berendezést. Az ár különösen a tisztviselőtelep lakóit érte meglepetésszerűen, akik kénytelenek voltak ingóságai hátrahagyásával védetebb helyre menekülni. Ugyanekkor a Malomárok egy méter magasságban előtötte az Eperjes, Csertörő, Lázár és Apor-uccákat, ahol a közlekedés több órán keresztül szünetelt. A Pap-ucca végén a Kísszamos lépett ki medréből. A Monostori-úton több csatorna bedugulása következtében keletkezett víztömeg menyezésmagasságban elárasztott számos házat, ezenkívül a Czell-féle sörgyár udvarán is nagyobb károkat okozott. A veszélyeztetett városrészekbe katonaság, tűzoltóság és csendőrség szállt ki, amely azonnal hozzáfogott a mentési munkálatokhoz. Az árvíz okozta kárt több millióra becsülik.

— Javítják a színházi berendezést. A városnak Maurer Béla színházigazgatóval kötött színházberületi szerződése tudvalevőleg július 1-én jár le. A permanens bizottság mai ülésén megbízást kapott a város gazdasági hivatala, hogy a színház berendezését és felszerelését leltár szerint vegye át Maurer Béla színházigazgatótól. Az átvétel a holnapi napon fog megtörténni. Ugyancsak a mai ülésen határozta el a permanens bizottság, hogy a nyár folyamán újból áthúzzák a páholyok plusz-borítását.

Szendrey Mihály az aradi szinigazgató

Goldis miniszter a színházi koncessziók kiadásánál az érdekelt városok kérelmét teljesíti. — A jövőben a városok választják meg szinigazgatóikat.

(Bucuresti, június 30.) Bucuresti, uccán ma nem lehet végigmenni, nagy az ember ne akadjon egyik-egyik erdélyi szinigazgatóba, vagy igazgató-jelöltbe. A koncessziók utáni kajsza teljes erővel folyik, de mindaddig senki sem tud semmi bizonyosat az eredményt illetően. Minden Goldis László kultuszminisztertől függ, aki azonban még nem döntött végelegesen, kiknek ad koncessziót ez idén. A miniszterhez közel álló helyről azt állítják a legnagyobb határozottsággal, hogy Goldis Lászlót semmiféle politikai vagy személyi szempont nem vezeti ebben a kérdésben és kizárólag azt akarja, hogy a sok erdélyi színész egzisztenciája, valamint a színjátszás folyamatosága biztosítva legyen. A kultuszminiszternek az az álláspontja, hogy ő egymaga nem ad ki koncessziót, illetve nem ő fogja meghatározni, hogy egyik vagy másik városi színház bérletét melyik szinigazgató nyerte el. Az ugyan a hosszadalmas eljárást követelne, hogy a miniszter bizonyosságot szerezzen arról, képes lesz-e a szinigazgató az egész szezon ideje alatt biztosítani társulatának egzisztenciáját. A kultuszminiszterium tehát csak művészeti szempontból fogja felülbírálni a koncessziók iránt beadott kérvényeket. Azoknak, akiknek művészi erejéről a miniszterium meggyőződést szerzett s amelynek állampolgári magatartása ellen nem emelhető kifogás, a miniszter koncessziót ad, vagyis véleményezi, hogy szinigazgató lehessen. Azután teljesen a színháztulajdonos város tanácsára lesz bízva, hogy gazdasági szempontból is mérlegelés tárgyává tegye egyik vagy másik igazgatójelölt alkalmasságát s annak adja oda a színház bérletét, akit erre ezekből a szempontokból a legalkalmasabbnak talál.

A Goldis miniszter által bevezetett új rendszer sokban hasonlít ahhoz a módszerhez, amellyel impériumváltozás előtt jutottak színházi bérlethez a szinigazgatók. Eltérés csak annyiban van, hogy a miniszter előbb kiadja a koncessziót és csak azután bizza a városokra az igazgató személyében való megállapodást. Célszerűbb s helyesebb volna a régi, bevált rendszerhez visszatérni, amely szerint az egyes városok pályázatot irnak ki a színház bérletére és a pályázó szinigazgatók közül az erkölcsileg és anyagilag legmegfelelőbbet terjesztik fel a miniszterhez, aki ugy művészi, mint politikai szempontok figyelembevételével adja ki a koncessziót a városok által választott szinigazgatóknak.

Mindenestre azonban Goldis miniszter új rendszere is jelentős konszolidációt jelent a szinigazgatói koncessziók kiadása körül már évek óta tartó khaosban. Ugyane hírforrás közli, hogy a miniszter fenti intenciói szerint már három koncesszió sorsa biztosítva van, a mennyiben Arad, Nagyvárad és Szatmár városok tanácsai már

megtették előterjesztésüket az igazgatók személyét illetően. Rövidesen kiadja a kultuszminiszter a véleményező koncessziókat és elsősorban azokat veszi figyelembe, akiket a városi tanácsok ajánlottak. Így tehát Szendrey

Gavallérok pofozkodása Pesten.

Két nagy feltűnést keltő uccai botrány a magyar fővárosban.

(Budapest, június 30.) Két különös botrány tartja izgalomban Budapest népét. A botrányok, a melyek központjában tetteles inzultusok állnak, annál nagyobb érdeklődést keltenek, mert főszereplői a budapesti előkelő társaságok ismertevői, sokat szereplő tagjai. A két uccai botrány így történt:

Collas Tibor báró ma délben egyik huszárfőhadnagy barátjának társaságában sétált a Váci-uccai korzón s az összetorlódt tömegben összeütközött egy fiatalemberrel, akinek — miut később kiderült — Papp László a neve. Collas Tibor báró megjegyzést tett Papp Lászlóra, majd tovább sétált barátjával. Papp László hosszabb idő múlva Collas Tibor báró elé állt és a névjegyet kérte. Collas ingerülten válaszolta:

— *Maga nagyon jól tudja, kivel van dolga, takarodjék innen.*

Papp László erre olyan mozdulatot tett, mintha inzultálni akarna Collas bárót, aki azonban megelőzte ellenfelét és *arcul ütötte*. Nagy csődület támadt. Collas Tibor báró huszárfőhadnagy barátjával együtt eltávozott, hogy megakadályozza a további botrányt, majd az ügy lovagias elintézésé céljából megnevezte segédeit *Thomka* Zoltán huszáralczredes és *Palotay-Kovács* Károly személyében. Papp László tőzsdebizományos tavaly is szerepelt ilyen botrányban, amikor a Margitszigeten egy kártyaasztalnál történt

Mihály aradi, Parlaghy Lajos nagyvárad, Szabadkay József szatmári koncessziója már biztosítottak látszik. A többi, csupán névreszló koncessziók tulajdonosai pedig az egyes városokkal kezdenek tárgyalásokat a színházbérlet tárgyában. A városok azzal a szinigazgatóval köthetnek erre vonatkozó megállapodást, akit a város közönsége legalkalmasabbnak tart a színházkultúrájának vezetésére és irányítására.

összeszólalkozás után *Somlay* Artur szinművészt inzultálta.

A másik botrány az Erzsébet-körúti Pátia-kávéházban történt: *Szemző* Gyula volt bácskai főispán egy régebbi afférből kifolyólag *tetteleg inzultálta* Bachruch Albertet, a nemrégiben elhunyt Bachruch ékszergyáros fiát. *Szemző* és Bachruch között nemrégiben bizonyos ellentétek keletkeztek, amelyek során Bachruch egy társaságban állítólag sértő megjegyzést tett *Szemzőre*. A volt főispánnak mi jutott tudomására a dolog és elhatározta, hogy azonnal elégtételt szerez a sértésért. Autóba ült és felkereste mindazokat a helyeket, hol Bachruch a délutáni órákban tartózkodni szokott. Több körúti kávéház után végre ráakadt Bachruchra a *Pátia-kávéház* terraszán. Bachruch Rónay László földbirtokos és a fiatal Wodáner báró társaságában ült és nyugodtan fogyasztotta kávéját, amikor *Szemző* odalépett.

— *Végre megvagy —* szólott *Szemző* a mit sem sejtő Bachruchhoz és *egy hatalmas pofont mért le*. Bachruch felugrott, de ebben a pillanatban *Szemző* felkapta a félig telt kávéscsészét és *a forró kávéval végigöntötte Bachruchot*. A kávéház közönsége az inzultus láttára felugrott, mielőtt azonban beavatkozhattak volna, *Szemző* sarkon fordult, beszállt az autóba és elhajtott. A nyilvános helyen történt botrány nagy feltűnést keltett a kávéházban és az uccán.

Néhai malomigazgatóból autóügynök.

A letartóztatott Fábry Oszkár fényes karrierjének különös fordulója.

(Budapest, június 30.) Egész Budapesten óriási feltűnést keltett Fábry Oszkárnak, a Concordia műmalom volt ügyvezető igazgatójának a letartóztatása, akit mindenki korrekt és becsületes embernek ismert. Fábry intézte a súlyos anyagi válságba jutott Concordia sorsát az öngyilkossá lett Hönich Henrik vezérigazgatóval egyetemben. Az ügyészség nyomozást indított a vállalat nagymérvű veszteségeinek megállapítására és a nyomozás során igen sok visszaélést fedeztek fel. Szembeötlő volt, hogy az igazgatók, közöttük Fábry is a vállalat pénzből nagy összegű, milliárdos, ugynevezett „előlegeket” vettek fel, amelyeknek a fizetésből való visszatérítését eleve kizárták hűtlen kezelés büntette miatt vet-

ték őrizetbe. Fábry Oszkár választmányi tagja volt a Királyi Magyar Automobil Klubnak, ahol a legnagyobb megdöbbenéssel vettek tudomást letartóztatásáról. Fábrynak csak két szenvedélye volt: a munka és az autó. Minden nap a késő esti órákig dolgozott a malom irodájában s azután az autóján távozott. A Spolarich-kávéházba járt, vagy elment az automobil-klubba, ahol az autósport legfrissebb eseményeiről diskurált. A Concordia összeomlása után gyakran hangoztatta:

— *Higyjétek el fiúk, épen olyan szegény vagyok megint, mint amikor a pályámat elkezdtem. A krach után egy fillért sem mentettem meg magamnak. Az egész vagyonom eluszott!*

Fábry Oszkárnak azonban még legkedvesebb tulajdonától.

az autójától is meg kellett válni. Eluszott azonban az aranyórája és az aranylánca is, csak nemes egyszerűséggel berendezett Baross-uccai három szobás lakása maradt meg. Most ebből öt vették el. A letartóztatása előtt még kávéházban volt és a kávéházban árusították az újságokat, amelyek már közölték, hogy ellene letartóztatási végzést adtak ki. Fábry azonban nem vett újságot, mert új tervekkel volt elfoglalva, amelyeket barátainak is elmondott. Külföldi autógyárak budapesti képviselőit akarta megszerezni, aki eddig csak amatőr volt és most kénytelen lett volna a professzionátusságra áttérni. Fábry mindig azt hangoztatta, hogy csak a becsületét akarja megmenteni és a lelkiismeretét megnyugtanni. Fábry további sorsát élénk rokonszenvvel kísérik és a barátok hatalmas tábora várja, hogy a fogházat a volt igazgató ismét elhagyja.

Hat évi börtönre ítélték egy emberl fenevadat.

Megdöbentő főtárgyalás az aradi törvényszéken.

(*Saját tudósítónktól.*) Egy emberl érzésekből teljesen kivetkőzött, elvetemült ember felett ítékezett ma az aradi törvényszék Nistor-tanácsa. *Duche* Vencel borossebesi péklegény néhány hónappal ezelőtt rövid ideig Körösbányán, a „Zaránd” fatermelőcégnél volt alkalmazásban. Ez alatt az idő alatt *Neipel* József körösbányai mozdonyvezetővel lakott egy házban, akinek egy öt és egy kilenc esztendősi kisfiát több alkalommal édességekkel, ajándékokkal szobájába csalogatta és a gyermekeken mérenyletet követett el. Az annak idején megejtett orvosi vizsgálat megállapította, hogy mindkét kisfiát súlyos vérhajban szenved, akiket a durva lelkű, állatias ösztönű *Duche* fertőzött meg. Súlyos tettének főtárgyalásán *Duche* rendkívül nyugodtan viselkedett s cinikusan mondotta el, hogy képtelen volt ellenállni beteges ösztöneinek. A törvényszék hat esztendői börtönbüntetéssel sújtotta és az apának fizetendő 10.000 lej kártérítés megfizetésére kötelezte *Duche* Vencelt, aki az ítéletet mosolyogva vette tudomásul.

— *Volt Máv-nyugdíjasok ügye.* Budapestről táviratozzák: Egy héttel ezelőtt Erdélyből küldöttség érkezett Budapestre, amelyet 10.000 volt MAV tisztviselő és alkalmazott küldött, hogy a MAV nyugdíjintézeténél rendezzék nyugdíjügyüket. A küldöttség tagjai: Makutz Gyula nyugalmazott felügyelő, Huszár Bertalan felügyelő és Perédy György hirdapíró, a Magyar Párt biharmegyei tagozatának titkára. A küldöttség előzőleg már a román kormánnyal is folytatott tárgyalásokat, melyeket most a MAV vezérigazgatóságánál, a kereskedelmi és népjóléti miniszteriumnál folytattak, s tekintettel az ügy külpolitikai vonatkozásaira, a miniszterelnökséget is felkeresték. A tárgyalások kedvező mederben folynak és bekapcsolódnak azokba a tárgyalásokba, amelyeket a magyar kormány a szomszéd országok kormányával folytat.

SPORT

Az AMTE bejutott a középöntőbe.

Két tizenegyest kiaknázatlanul hagyva megverte az AMTE a Coltea-t, de győzelmét nem érdemelte meg.

AMTE—Coltea 3:0 (2:0). Országos elődöntő. 2500 néző. Ujabb győzelmet aratott az AMTE az országos bajnokiak során de azonnal le kell szögeznünk, hogy győzelmét egyáltalában nem érdemelte meg s ha netalán a két javára megítélt 11-est is goalá értékesíti, az még inkább csak szerencséje mellett szólott volna. Az abszolút fölényt mutató goal-arányt tekintve, bármilyen különösen is hangzik, a vesztes brassói katonacsapat lényegesen szebben játszott az aradi bajnoknál s hogy a győzelmet nem sikerült magához ragadnia, azt csakis puha csatársora teljes tehetetlenségének köszönheti. AMTE-kezdes után a Coltea intéz egymásutáni támadásokat az AMTE kapuja ellen. Az AMTE védelme fejvesztetten kapkod s csak szerencsén mulott, hogy Kerschek és Ursulac nem szereztek goalt. A 8. percben Gencsy hibájából korner, de a beadást hibázza a Coltea csatársora. A 15. percben Ladányi lufija enegdi Szkladányit jó helyzetbe, de 5 méteres éles lövését Czinczér szerencsésen menti. Csak ezután szabadul fel az AMTE kapuja az ostrom alól. A 18. percben Auer II. beadását Kiss kiüti, a labdát Stoffa Telekynek kaparintja meg, ki közvetlen közelről goalt helyez. (1:0). A 21. percben Auer I. kornert erőszakol ki Daumtól, a beadást taccsra mentik. A 26. percben Telek előreadását Stoffa elhagyja, Auer II. elhuz a kifutó Kiss mellett és kétőre szaporítja a goalok számát. (2:0). A 41. percben Blaskovits beadását Telek állítólag Daum kezére rugja, a bírő 11-est ítél s Telek lövését Kiss kihasalja. A 44. percben Kiss egy veszélytelen labdát kornerre ejt, a beadás eredménytelen. — A II. félidő a Coltea heves támadásaival kezdődik, amelyet pillanatnyilag egy AMTE korner zavar meg. A 14. percben Ursulac beadása meg Merfiről kornerre, a beadás eredménytelen maradt. A 19. percben Szkladányi veszélyes lövését menti ügyesen Czinczér. A 27. percben Varga 11-ese miatt újabb goalalkalom. A változatosság kedvéért ezuttal Auer II. hibázza a 11-est. A 31. percben Kiss hibájából Auer II. lövi az utolsó goalt. (3:0). Az AMTE a 38. percben még egy kornert ér el s az utolsó percek teljesen a Coltea fölényében folynak le, amelynek csak több kiaknázatlan korner az eredménye. Volsanszky Eduard (Sibiu) bírótól többet kaptunk, mint amennyit váradi szereplése után vártunk, bár az egyik 11-es ezuttal is inlokolatlan volt. Csapatok: AMTE Czinczér — Gencsy, Merfi — Ladányi, Mikóczy, Kolombán — Blaskovits, Auer II., Stoffa, Telek, Auer I. Coltea. Kiss — Zoróczy, Varga — Daum, Adamovits, Vizváry — Ursulac, Szabó, Jandler, Kerschek, Szkladányi.

O A szeredi SzAK Timisoarán. — SzAK 3:2 (2:1). A mérkőzés nagyrészen a Kinizsi volt a támadó. A szerediek az utazás fára-

dalmaitól elcsigázva igen lazálva játszottak, de a mezőnyben teljesen komoly ellenfélnek bizonyultak. A Kinizsi az első goalját már az 1-ső percben éri el. Semmler Teszler szép beadását befejeji. A 13. percben születik meg a SzAK egyenlítő goalja olyképp, hogy Solti behuzását Wampetics a kapust megtévesztve goalá értékesíti. A vezető goalt ismét Semler szerzi meg a 35. percben. A II-ik félidőben a kiváló Semler már háromra szaporítja a goalok számát a 10. percben, amelyre a SzAK csak a 33. percben tud válaszolni Solti goaljával. Dr. Morariu Teofil jól vezette a mérkőzést.

O A timisoarai Kadima Pancsován. A timisoarai Kadima két napon Pancsován vendégszerepelt. Az első nap a pancsovai Sporttól 4:1 (1:1) arányban vereséget szenvedett, míg a második napon a Bánáti Sport Klubot 3:2 (2:2)-re győzte le.

O Itélet a VAC—UTE vesztegetési ügyben. Budapestről jelentik: Tegnap este hozott itéletet az MLSZ elnöki tanácsa a nagy port felvert

UTE—VAC vesztegetési ügyben. Az itélet Deutsch Árpád és Csángó Ernő VAC tagokat s Breyer II-t, a kiváló játékos örökre eltiltotta az aktív sportműködéstől, míg Buza, Török és Leitner UTE játékosok játékjogát két, másfél, illetve egy évre függesztette fel az MLSZ. A VAC nem veszté el bajnoki pontjait s továbbra is az I. osztály tagja marad.

O Impozáns fölényel győztek a magyarok Európa kardbajnokságában. Budapestről jelentik: Tegnap délután folytak le Budapesten, a Margitszigeti MAC-pályákon Európa kardbajnokságáért folyó döntő küzdelmek, amelyben tizenkét kiváló vívó állott szemben egymással. A verseny, mint előrelátható is volt, a magyarok nagy fölényének jegyében zárult, de maga az európai bajnok személye meglepetésként hatott, a mennyiben Európa bajnoka az előretörő Gombos Sándor lett, aki mind a tizenegy ellenfelét legyőzte. A második helyre Petschauer Attila jutott 9 győzelemmel, harmadik: Bini (olasz), negyedik: Ráday József, ötödik: Morico (olasz), hatodik: Garay János, hetedik: Glykais Gyula, nyolcadik: Tóth Péter, kilencedik: Bertinetti (olasz), tizedik: Devecchi (olasz), tizenegyedik Roscioli (olasz), tizenkettedik: Brandeler (holland) lett. A főversenyben első lett Bertinetti (olasz), második: Berty László ezredes. Az épée versenyt az olaszok nyerték.

MARRY-ANNE a piramisok mellől Aradra jött.

Aradi származású táncosnő érdekes karrierje. Végigjárta a félvilágot a kaszinócsárdással.

(Saját tudósítónktól.) A drága, aranyos, szőke Mary-Anne akit különben egészen másként hívtak a szürke polgári életben s csak az orfeum ragyogó világában bémálták meg ezzel az angolos névvel, visszaérkezett Aradra Egyiptomból. A kisasszony, aki másfél évig ropta, — mint ő mondja — a kaszinócsárdást a kairói Lyricben, meg az alexandriai Concordiában, nem tudott másfélesztendőnél tovább kint maradni a rejtelmek országában, a hatalmas piramisok alatt megszállta a honvágy, hazajött shymmit és chralestont táncolni a mulató parkettjén. A kis Mary Anne természetesen rögtön az érdeklődés középpontjába került és este, amikor a csillárok sugarai még nem ontják világukat teljes pompájukban, elmesélte kalandjait az idegen világban.

Kaszinócsárdás végig a világon.

— Azt tudjátok ugy-e, hogy amikor elvégeztem a polgári iskolát, egy Szabadság-téri ügyvédi irodában gépirókisasszony lettem. Egyszer azonban nagyon elfogott a vágy a csillogás után és hamar a parkettra kerültem. Mikor már egészen „benne voltam” a táncban, elszerződtem Nagyváradra, ahonnan Bucures-tiibe, Constantába, majd Szmirnába kerültem, ahol a Kramer Palaceban táncoltam...

— Mit?

— Mit? — szölt indignálódva az aranyos Mary Anne kisasszony. — Hát jegyezték meg és ne kérdezősködjétek tovább: én mindig és mindenütt csak kaszinócsárdást táncoltam... Szóval a szmirnai Kramer-Palaceban rántalált egy egyiptomi ügynök, aki elszerződött Alexandriába, a Concordia táncpalotába. Azt mondhatom nektek gyerekek, hogy engem tulajdonképpen a kíváncsiság vitt Egyiptomba, mert az a bizonyos ügynök úgy jött át Szmirnába, mintha például a Radjami herceg lett volna a Bajadérból. A fején turbán volt és hosszú fehér slaffrokban járt. Gondoltam magamban, ez egy gyönyörű ország lehet, ahol így járnak a „palik”. Node hiszen ala posan becsapódtam, mert Alexandria komoly világváros, olyan mint Pest, Bucures, vagy Páris s az urak európai ruhában járnak. Ki hord ott slaffrokat, meg turbánt? Csak a parasztok, a mezőn. Na de Alexandriában mindjárt megmondották, hogy ott csak nyáron lehetek, mert a tengerparton csak a nyári szezonban van nagy élet. Télre át kell mennem Kairóba, ahol a téli szezon négy hónapig tart. Nem is éreztem magam jól, alig vártam, hogy átránduljak Kairóba, amelyről rengeteg sokat beszéltek a velem együtt szerződésben lévő angol görlok. Egy szép napon aztán oda vitt a vonat. Hát ahogy röpit az expressz Kairó felé, szörnyű nagy kőrakást láttok nem messze Kairótól.

— Micsoda ez? — kérdeztem.

— A vasúti kocsiban ülő arabok mosolyogva adták meg a félvilágosítást:

— Piramis.

— No ezt megnézem magamnak közelebbről. Ha addig élek is. — gondoltam magamban.

A haláltól rettenet Egyiptom kormányzója.

— Hogy tisztában legyetek Egyiptom politikai helyzetével, elmondom, hogy ott nem az egyip-

tomiak az urak, hanem az angolok. A kormányzójuk nagyon fiatal és úgy hívják: Lloyd George. De persze nem az a híres Lloyd az, csak névrokonok. Szép, fess fiú, de nem jár lokálba, mert fél, hogy megölik, mint az elődjével tették, pont mikor én odaérkeztem. A mulató forgalmát leginkább az angol tisztek teszik, akik egyébként sohasem mutatkoznak éjjeli uniformisban, a lokálba is frakkban, vagy szmokingban járnak. Ők is félnek az araboktól.

Nem rossz divat a fátyol.

— Hát persze, az is igaz, hogy ott az asszonyok fátyollal takarják el az arcukat s idegen emberrel egyáltalán nem szabad szöge nyeknek szóbaállni. Én egyszer kirándultam urakkal Helouan les Bains-ba, ahol megszálltunk egy előkelő arab földbirtokos családnál. Engem a ház ura azonnal az asszonykához küldött, aki nagyon örült, hogy végre beszélhet valakivel. De azért mondhatom nektek, hogy nem rossz divat a fátyol. Sok csunya lánynak még különösen kedvére való volna nálunk is.

A piramis lábánál.

— Egyszer kirándultam Kairó környékére, de előbb Luxorbán megnéztem a Tutankamen sirját is. Aztán ki teve-lovagoltunk a szflinkszekhez, meg a piramisokhoz. Nem volt valami szép, csak az nem ment a fejembe, hogyan tudtak ilyen borzasztó nagy köveket olyan magasra rakni. Kisérőm, egy angol hadnagy, azt mondta, hogy négyezer év, tekint rám s erre én egy pillanat alatt, nem tudom miért, borzasztó honvágyat éreztem. Egy hét múlva már vonaton is ültem s mára már itthon vagyok Aradon! — A művésznő, kopogott, hogy hála Istennek...

Orbán butorok a LEGOLCSÓBBAK

Arad, Plata Stefan cel Mare
▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶

— Elcsaptak egy követet. Esztország moszkvai követét szokatlan formák közt mentették fel hivatalától. Birk követ ellen indított szigorú eljárásnak okai régebbi keletiek s bizonyos pikantériával is fűszerezettek. Röviddel ezelőtt a nagykövet utasítást kapott, hogy jelentéstétel végett utazzék Reválba. Birk azonban e parancsnak nem tett eleget, mert kormánykrisist, illetve a külügyminiszter személyében történő változást remélt, s így a meghívásra csupán sürgönyválaszt adott. A követ engedetlenségét súlyosbította az a leleplezés, amely megállapította, hogy Birk Reválban már régóta egy fiatal orosz nővel szerelmi viszonyt folytat, aki pedig eddig nyomozások szerint az orosz titkosrendőrség részére kémnői szolgálatokat teljesít. A kínos leleplezés következtében a külügyminisztérium politikai vezetője, Oepik Moszkvába utazott, s utjáról most tért vissza, s nyomban hazatérése után menesztették is a követet. A szenzációs botrány részleteit ugyan ezideig a legnagyobb titok fedi, de tény az is, hogy az elbocsátott követ nem tért vissza Reválba, hanem a Nizzába utazott, ahol világot látott.

Miért tartóztatták le a magyar malomkirályt.

A jugoszlávai és csehszlovákiai ügyfelek bűnvádi feljelentése Bacher Emil ellen. — Az ügyészség kihallgatás után elrendelte az előzetes letartóztatást.

(Budapest, június 30.) Bacher Emilnek, a magyar malomkirálynak váratlanul történt letartóztatása példátlanul nagy izgalmat keltett a magyar főváros közgazdasági köreiből. Szinte hihetetlennek tűnik fel, hogy a még nemrégiben is megszámlálhatatlan milliárdoknak korlátlan ura és uralkodója, ilyen nagyot zuhanjon s holmi közönséges zsebtolvajok módjára az ügyészség fogházának lakója legyen. Persze lázasan kutatja, találgatja mindenki, hogy miért történt Bacher letartóztatása s mely körülmények tették indokolttá azt, hogy a magyar malomkirály ellen ilyen szigorú intézkedéseket tegyen folyamatba a büntető-hatóság.

Bűnvádi feljelentések Bacher Emil ellen.

Az eddig kiszivárgott hírek szerint, Bacher jugoszlávai üzletfelei tettek feljelentést a vezérigazgató ellen, ugy Jugoszláviában, mint Budapesten. Tudvalevőleg a Viktória-koncernnek Ujvidéken egy malma van, az Ujvidéki gőzmalom és egy halastava, a jugoszláv halastó. Ebben a két vállalkozásban az előkelő és dús gazdag jugoszláv Lovrekovics-család vállalt erős érdekeltséget. Az utolsó időkben büntetőjogi differenciák merültek fel Bacherék és Lovrekovicsék között, amelyeket az intenzív tárgyalások során nem tudtak eliminálni és miután Lovrekovicsék követelésüket nem látták biztosítottak, esetleges polgári per során, amely évekig elhúzódhat, az ügyben szereplő deliktumokra való tekintettel büntetőjogi utra terelték üzleti elszámolásukat.

Amíg Bacher egyfelől a jugoszlávok szorongatták, más baj is támadt. Csehszlovákiában is érdekeltége van a Viktória-koncernnek, a pozsonyi gőzmalom révén. A pozsonyi gőzmalomnál a Viktória-koncernen kívül természetesen csehszlovák tőkésék is vállaltak érdekeltséget. Itt is üzleti elszámolási zavarok támadtak, szintén büntetőjogi következményekkel. Bacherék jugoszláv mintára el akarták kerülni a feljelentéseket, tehát elhatározták a malom szanálását. Egy váratlan dolog azonban a szanálás tervét teljesen felborította, a csehszlovák kormány ugyanis másfél millió szokol. adót vetett ki a malomra. A különben is zavarokkal küzdő malom ezt a terhet nem bírta el, a csehszlovák tőkésék látván a reménytelen helyzetet, egyidőben Pozsonyban és Budapesten feljelentést tettek a Viktória-koncern, nevezetesen Bacher Emil vezérigazgató ellen.

Hogy indult meg a titkos eljárás?

Kiderült különben, hogy a pénzügyminiszterium a Viktória-koncern összeomlása után tájékoztatta az ügyészséget azokról a dízalmas jelentésekről, amelyeket arról kapott, hogy milyen gazdálkodás folyt éveken át a Viktóriánál. E jelentésekből annak a gya-

nuja tünt ki, hogy Bacher, aki a részvények többségének birtokában, mintegy tulajdonosként intézkedett a Viktóriánál, mulasztásokat és visszaéléseket követett el a kisérszvényesekkel és a hitelezőkkel szemben és az ügyészség ezért a Viktória-koncern elnöke ellen csalás és hűtlen kezelés címen eljárást indított.

Ez az eljárás csak azután indult meg, amikor az állam részvételével már rendelkezésre hozták a Viktória szanálására szükséges milliárdokat, sőt épen a szanálás érdekében életrehívott Molinom Rt. megalakításával sikerült elérni, hogy teljesen betekintettek Bacher üzleti titkaiba. Amikor az ügyészség ezeket az adatokat kézhezkapta, terjedelmes átiratot intézett a főkapitánysághoz, hogy nagy titokban folytassák le a nyomozást a Viktória igazgatósága, illetve annak feje, Bacher Emil ellen.

Súlyos bűncselekményekkel vádolják Bacher Emil.

Az ügyészség átiratában pontosan felsorolja, hogy milyen bűncselekmény részletét bogozza ki a rendőrség s ez a terjedelmes felsorolás három fejezetre oszlik. Eszerint az ügyészség a következők kinyomozása iránt fordult a főkapitánysághoz:

1. A jelek szerint Bacher Emil az igazgatóság tagjainak szokatlanul nagy díjazást és személyi jutalékot adott, nyilván azért, hogy így az egész igazgatóságot megnyerje s hogy mindenki lekötöztetve legyen.

2. Bacher Emil a hatalmas tranzakciókat, amelyeket csak az igazgatóság jóváhagyásával intézhetett volna el, önhatármulag intézte, az igazgatóság tudta nélkül, vagy ha esetleg az igazgatóság tajaiktól ki is kérte aláírásukat egyes intézkedéseknél, ez anélkül történt, hogy az illetők a kérdéses tranzakciót fölülbírálhatták volna.

3. Ha Bacher Emil olyan üzleteket kötött, amelyek tetemes haszonnal jártak, ezeket a vállalkozásokat a saját számlájára írta, viszont, ha valamely akció veszteséggel járt, azt a vállalat terhére könyvelte el.

A megtartott nyomozás és a terhelő tanúkihallgatások alapján az ügyészség már két hétre ezelőtt utasította a főkapitányságot, hogy figyeltesse, Bacher, hogy meg ne szokhessen a felelősségvonalas elöl. Két hét óta, amióta Bacher visszajött Németországból, ahol a szanálás érdekében tárgyalt, állandóan nyomában voltak a detektívek. Az ügyészség közben folytatta az eljárást, amelynek eredményeképpen szombaton délben utasította a rendőrséget, hogy azok a detektívek, a kik figyelik Bacher, állítsák elő. Szombaton este, amint ismeretes, ez meg is történt. A főkapitányságon tudatták Bacherrel, hogy őrizetbe veszik.

A malomkirály az ügyészségen.

Vasárnap reggelig az éjszakát

egy detektív szobájában töltötte Bacher. Reggel kilenc óra után magánautó állt a főkapitányság Zrinyi-uccai kapuja elé, amelyen esőköpenyben, sápadtan lépett ki Bacher Emil, akit a magánautón a detektívek átkísértek az ügyészségre. Délelőtt 10 órakor ádták át az ügyészségen Kovács Péter ügyészségi alelnöknek Bacher Emil, akit a fogházügyész szabályszerűen átvett. A fogház iródjában Bacher Emil lestromozták, beírták adatait, 72 éves, nős, malomipari igazgató... A lajstromozás után Bacher Emil fölvezették a fogház második emeletére, ahol külön cejlát kapott. Ezalatt iratai Strache főügyészhez kerültek, aki elmondta, hogy dr. Auer ügyész nyomban hallgassa ki Bacher Emil. Alig pár percig időzött Bacher cellájában, amikor már jött érte a fogházör és fölvezette Auer ügyészhez, aki azonnal megkezdte kihallgatását. Bacher Emil első vallomásaiban hosszú jegyzőkönyvbe diktálta az ismeretes vádpontokra vonatkozó megjegyzéseit. Arra a vádra, hogy a Viktória-koncern nem jelentette be angol hitelezőknek a Csehszlovákiából átvitt hatalmas tételű cseh koronákat, Bacher Emil kijelentette, hogy ez valóban hiba és rendetlenség, de ebben a kérdésben ugyanolyan hiba történt az Anglo-Austrian Bank részéről is, egyébként pedig ezzel senkit kár nem ért, mert a pénz effektív befolyt, csak nem könyvelték el. Bacher különben bejelentette, hogy teljes magánvagyonát felajánlja a szanálás céljaira, ezt a jelentős ígéretét az ügyész jegyzőkönyvbe vette. — A vallomási jegyzőkönyv befejezése után Auer ügyész három órai kihallgatás után, tehát negyed 2 órakor kihirdette Bacher Emil előtt az előzetes letartóztatási végzést és visszakísértette cellájába.

Az előzetes letartóztatás elrendelése ellen Bacher ügyvédjei fel-folyamodással éltek.

Hivatalból tett feljelentést a pénzügyminiszter.

Budapest, június 30. A pénzügyminiszter hűtlen kezelés és csalás miatt hivatalból adott föl-hatalmazást az ügyészségnek, indítson eljárást annak megállapítására, mi idézte elő a Viktória milliárdos összeomlását s a részvények olyan zuhanását, amely a nagyközönséget is érzékenyen megkárosította. Említettük, hogy a Viktória a cseh koronákban befolyt összegeket nem jelentette be. Ezáltal a Molinum utján az Anglobank javára 50,000 font födözetlen követelés 19,000,000 cseh koronával, továbbá körülbelül 200,000 dollárral és 315,000 osztrák schillinggel lett nagyobb. Az ügyészség szerint ennek a könyvelési hibának olyan látszata van, mintha ezt Bacher szándékosan tette volna, hogy ezt a jelentős összeget elvonja az angol hitelezők elől. A helyzet képéhez tartozik, hogy a Viktória-malmon kívül a Koncern 18 vidéki malma és 2 fűrésztelepe január óta áll; a Viktória 400 munkásból 45-öt tartott meg, a 125 hivatalnokból pedig 75-öt és ugyanilyen arányu volt a vidéki malmoknál is az elbocsátások száma. Ez a szanálás folyamán a Molinum óhájára történt. A koncernnek 500,000 font

(170 milliárd magyar korona) tartozása van az angolokkal szemben, beleértve ebbe az összegbe a be nem jelentett cseh fizetéseket, ezenkívül tartozik a Molinumnak is 200 milliárddal.

Pörök lavinája Bacher ellen.

A Lovrekovics-család 54 milliárd koronát követel Bacher-től. Lovrekovics Ferenc még 1918-ban két gyárat alapított Ujvidéken és mert 1920-ban nagyobb hitelre volt szüksége, összekötötetésbe került Bacherrel, miután a Viktóriának Ujvidéken is volt gőzmalma. Bacher adott pénzt, de 18—20 százalékos heti kosztkamatra és garanciákat kért. Követelését betáblázták Lovrekovics gyárára, valamint az ugyancsak Lovrekovics Ferenc tulajdonát képező daruvári halastóra. Lovrekovics Ferenc azután váratlanul elhunyt és ekkor már Bacher olyan meg egyezés birtokában volt, hogy az egész halastó jövedelme őt illette meg. Most azután ezt a jövedelmet is eladta, erre aztán a Lovrekovics Ferenc anyagi ügyeiről többé-kevésbé tájékozatlan Lovrekovics-család beperelte Bacher-t.

Legújabb budapesti távirat szerint Bacher Emil 223 milliárddal károsította meg a Viktória részvényeseit. Most került ki, hogy Bacher a chicagói buzaspekuláción többszáz milliárdot veszített és megkontremínálta a magyar buzát is. A Viktória tőzsdei értéke januárban még 240 milliárd volt és ma már alig 17. Az angol hitelezők kárából több mint a felét megtérítette, de a négy és fél milliós tartozásból 600,000 angol font még mindig fennáll. Az újvidéki Lovrekovics-család csalás és okmányhamisításért tett Bacher ellen bűnvádi feljelentést. Az újvidéki feljelentéstől függetlenül Lovrekovicsék Budapesten is meg tették a szükséges lépéseket. Lovrekovicséket, akik a háború alatt valóságos nábobok voltak, Bacher teljesen tönkretette.

— Ötvenéves találkozó Temesváron. Tegnap tartották meg felszázados érettségi találkozójukat a temesvári gimnázium ötven esztendővel ezelőtt végzett növendékei. A régi diákok közül ez alkalommal már csak tizenketten jelentek meg a találkozon, amelyen a régi diákelet bájos emlékeit, megható reminiscenciáit elevenítették fel a tőzstok és felszólások kedves hangulatában. A találkozó zón részvett öreg diákok — köztük Probszt Mihály aradi építész és Kádbó Lajos aradi tanár — a meghitt hangulatban eltöltött találkozási bankett után néhány napra Buziás-fürdőre rándultak át.

A POR

nemcsak a tudósa, hanem a hölgyek arcára is káros hatással van. Tartás tisztán ezért arcát csak a párisi „VISAGINE (viszazsin) ADELINA PATTI” arcemulcióval.

Kapható: gyógyszerárak, drogueriák és illatszertárakban, ha nem, megrendelhető: félértékből:

Visagine

„ADELINA PATTI”

Timisoara, Piața Plevnei No. 3.

H I R E K.

Ujaradi leány tragédiája.

A temesvári vonat elütötte a szerencsétlen leányt, aki életveszélyesen megsebesült.

(Saját tudósítónktól.) Megrendítő szerencsétlenség történt ma délelőtt Ujarad és Kisszentmiklós közt. Gastel Heléna ujaradi leány a vasuti föltesen akart átmenni és nem vette észre a temesvári vonatot. A szerencsétlen leány közvetlenül az odaérkező vonat előtt megbotlott és a sín pár közé esett. A vonatvezető észrevette a bekövetkezendő katasztrófát és fékezni kezdett, azonban a szerencsétlenséget megakadályozni nem lehetett. A leánynak még volt annyi lélekjelenléte, hogy keresztül dobta testét a síneken. A vonat közben odaért és Gastel Heléna feje hozzáütődött a mozdony kiálló vasakatrészéhez. A leány véres fejjel ájultan tárult el a töltés mellett. A szerencsétlenségnek többen voltak szemtanúi és azonnal telefonáltak Aradra a mentőkért. A mentőautóbil egy negyed óra múlva megérkezett és a leányt a kórházba szállította. Orvosi kezelés alá vették és a vizsgálat megállapította, hogy Gastel Heléna életveszélyes koponyarepedést szenvedett. A vizsgálat megindult, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— A királyi család Szebenben. Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király, Mária királyné és Mircescu hadügyminiszter ma Nagyszebenbe utaztak az új hadnagyk felavatására.

— Baleset érte Ileana hercegnőt? Bucurestiből jelentik: Hír szerint Ileana hercegnőt baleset érte a balcic-i királyi kastélyban, amikor a palota erkélyéről egy függőágyba akart ugrani, de elvesztette az egyensúlyt, leesett és a lábát törte. A hírt még nem erősítették meg.

— Az új washingtoni követ. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul értesülése szerint az üresedésben levő washingtoni követi állásra valószínűleg Petrescu Comnen jelenlegi berlini követet nevezik ki, akit Titulescu tart különösen alkalmasnak erre a pozícióra az Amerikával való együttműködés szempontjából.

— Arad képviselői a városok nemzetközi kongresszusán. Rozvan Pál a város mérnöki hivatalának vezetője és Muresan János főmérnök e napokban Budapestre utaznak, ahol résztvesznek a városok építészeti és városrendészeti szerveinek nemzetközi kongresszusán. Ugyanekkor megtekintik a budapesti embervédelmi kiállítást is.

— Nem léptetik életbe a spekulatortörvényt. Junius közepén a legfőbb gazdasági tanács javaslatára a kormány elhatározta, hogy az üzorszótörvényt ismét a teljes szigorral fogja alkalmazni. A határozat érthető megdöbbenést keltett a kereskedelmi körökben, mert a törvény alkalmazása ismét rengeteg indokolatlan kellemetlenségnek teszi ki a kereskedőket. A kormány terve ellen a bucuresti-i kereskedők nagy demonstratív gyűlésen foglaltak állást és követelték a törvény teljes megszüntetését. Ma bucuresti-i jelentés szerint kormánykörökben az a vélemény alakult ki, hogy a spekulatortörvény alkalmazására már nincsen ok, mert a lej zuhanása idején felemelt árakat a kereskedők mindenütt kezdik leszállítani. A hír érthető meglepedést keltett a kereskedelmi körökben.

Pusztító felhőszakadás a Hegyalján és a Marosmentén.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután borzalmas erejű felhőszakadás pusztított Aradhegylán, de különösen a Marosmentén, Aradmegye keleti részén. A Hegyalján, főleg Gyorok és Ménes vidékén olyan nagyarányú volt a felhőszakadás, hogy a kis patakok és erek soha nem látott mértékben mezduzzadtak, elöntötték az alacsonyabban fekvő földterületeket, sőt az ár egyes házakba is behatolt. Oly nagy víztömeg zúdult le a hegyekről, hogy sok helyen a vasuti pályatest is víz alá került, ugyannyira, hogy a hegyaljai villamos közlekedése csak nagy nehézségek árán volt lebonyolítható.

— EGYMILLIÓ DOLLÁROS KÖLCSÖNT KERES ARAD. Az erdélyi lapok jeientei szerint Kojozsvár és Szatmár városok egymillió dollár külföldi kölcsönt kaptak, amelyből a szükséges beruházási költségeket fogják fedezni. Arad városának régi terve a külföldi kölcsön megszerzése, amely most a közuti közlekedés kérdésének megoldásával vált aktuálissá. A város vezetősége értesülésünk szerint már meg is tette a kellő lépéseket, hogy az egymillió dolláros külföldi kölcsönt kedvező feltételekkel ő is megkapha.

— Kegyelmet kaptak a nemszavazók. A választások után, mint ismeretes, a választási elnökök a törvény értelmében ötszáz lej pénzbírsággal sújtották azokat, akik a választások alkalmával nem éretek szavazati jogaikkal. Természetesen igen sok panasz és felebbezés kérte az illetékes fórumokat, hogy ez alkalommal engedjék el a kirótt pénzbírságokat. A kormány jóindulatú belátással fogadta ezeket a panaszokat és utasította az illetékes választási elnököket, hogy a kirótt pénzbírságokat töröljék. Az igazságügyminiszter ily értelmű rendelete ma érkezett le az aradi törvényszékhez, s ennek alapján a nemszavazók büntetésének végrehajtását felfüggesztették. Ezzel a nemszavazók pénzbírságolásának sokat vitatott ügye végleg befejezést nyert.

— Uj tanítónők. Az aradi állami női tanítóképző iskola igazgatósága az elmúlt napokban hirdette ki az idén végzett tanítónők névsorát, amely eredmény szerint a következők: Marinescu Stana, Malu Ilona, Coman Maria, Canavea Angela, Dragan Maria, Ionescu Anna, Ilie Flóra, Sipos Boriska, Busa Ilona, Constantinescu Frösa, Olteanu Ianoska, Sasan Sofia, Cozilu Ilona, Coman Maria, Canavea culescu Maria, Pasarica Anghela, Stetiu Auróra, Vasile Györgyi, Codau Lukrecia, Croitoru Ilona, Minculescu Maria, Diaconu Ilona, Calafeteanu Jenny, Seteanu Zoie, Tomescu Nikolina, Popeceanu Evangelina, Vasiliu Iulia, Pavel Ilona, Vuia Anna, Tasedan Iulia, Patrascu Emilia, Damian Ilona, Vancu Paulina, Feler Ilona, Azoitel Kasandra, Petcu Vasilika, Bogdan Persida, Negoiescu Sofia, Fratean Erzsébet, Gherasim Ilona, Rosca Ilinka, Mihut Minerva, Caludescu Zoie, Ponta Flórka, Didu Maria, Bolkis Valeria, Popescu Katalin, Anghel Agristina, Cordos Paula, Barbieru Stefania, Ortemberg Beatrix, Dimitriu Evangelina, Io-

Sokkal nagyobb arányú volt azonban a felhőszakadás pusztítása Milova, Odvos, Berzava és Soborsin vidékén. Az egész környéket — a hegyekről lerohanó víztömeg miatt — az elöntés veszedelme fenyegeti. Berzava teljesen víz alá került, ugyannyira, hogy egyes házakból a lakók minden ingóságuk hátrahagyásával menekültek el. A berzavai vasuti hidat a vízárdat elvitte, úgy, hogy a vasuti közlekedés teljesen megakadt. Tetézi a veszedelmet, hogy a Berzava község fölötti kb. tizenkétszáz méteres nyílású állami hidat is elsodorta az ár, s ennek következtében a járművekkel való közlekedés is lehetetlenné vált.

nescu Valéria. — Érdekes, hogy a sok román tanítónő között egy magyar leány neve is szerepel. Sipos Ferenc ujjimándi igazgatótanító leánya Boriska, kitűnő eredménnyel végezte a tanítóképzőt, aki egyetlen magyar nemzetiségű tanulója volt az aradi román állami tanítónőképzőnek.

— Román kulturális országos kongresszus. Fényes külsőségek közt tartották meg vasárnap Balázsfalván a román kulturális kongresszusát. A kongresszust, amelyet az Astra rendezett, Iorga Miklós üdvözlő szavai nyitották meg, aki történelmi reminiscenciákkal feltárásával kérte a román kultúregyesületek képviselőit, hogy Róma szelleméhez hiven, továbbra is a legszentebb kötelességüknek tartásuk a román kultúra istápolását. Chetianu gör. kőpüspöki vikárius a keresztény kultúra értékeit méltatta, Bolocan Elza az erdélyi román nők nevében beszélt. A szászok üdvözlését Roessler professzor tolmácsolta, aki különösen Balázsfalva városát, az erdélyi románság erős várát köszöntötte melegen. Pop-Zaicani, a román iparosok nevében beszélt. Negrutiu tanár felszólalására Iorga kérte az egyesületeket, de különösen az Astra vezetőséget, hogy továbbra is tartózkodjanak attól, hogy a kultúregyesületekbe bevigyék a politikát.

— Maradék vásznak olcsón. Strasser divatruházában, szemben a Lutheránus templommal.

— Megszűnt fegyelmi — késés miatt. Megirtuk annak idején, hogy a város vezetősége az elmúlt hó 28-án felfüggesztette állásából Sporniac János városi jegyzőt, a ki ellen szolgálati engedetlenség címen indult meg a fegyelmi eljárás. Ez ügyben ma érdekes fordulat történt. A város vezetősége értesítette Sporniac Jánost, hogy a felfüggesztési határozat automatice megszűnt, mert a törvény szerint a határozatot 30 napon belül kell kézbesíteni a fegyelmi bizottsághoz. Mivel pedig az aktákat csak tegnap, a 31-ik napon kézbesítették, a felfüggesztés érvénye a törvény értelmében megszűnik. Sporniac János ma már el is foglalta hivatalát, de a fegyelmi eljárás — amely minden bizonytalanságot a városi jegyző felmentésével végződik — tovább is folyik eltené.

Francia, angol könyvek Kerpelnél. — Kertünpély az Öregek Otthonában július 4-én vasárnap.

— Az aradi vásár új rendje. Az aradi iparosok beadvánnyal fordultak a város vezetőségéhez, amelyet arra kérnek, hogy a piaci elhelyezkedést és a vásári rendet illetőleg szakmánként csoportosítsák a kirakódó iparosokat. A beadványban kifejezésre juttatják amaz óhajukat is, hogy a kirakódó vásárok ezután ne pénteken, hanem szombaton kezdődjenek. A város permanens bizottsága ma foglalkozott az iparosok kérelmével s elrendelte, hogy már a jövő héten szakmánként történjék a vásárosok beosztása. Hozájárult a bizottság ahhoz is, hogy a vásárok ne pénteken, hanem szombaton kezdődjenek, technikai okokból azonban ez az új rend csak novemberben léphet életbe.

— Eljegyzés. Spitéler Ilus Arad és Langsam József N.-Várad, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Szóbeli érettségik Aradon. Kedden reggel kilenc órakor kezdődtek meg a szóbeli érettségivizsgálatok a Moise Nicoara liceumban. Elsőknek a brádi állami gimnázium tanulói feleltek le. A hét tárgyból való érettségizés rendkívül lassan haladt előre s kedden csak tizenkét tanuló maturált a késő esti órákig. A mai napon már gyorsabban folytatódott az érettségi menete s estig tizenhatan tették le az érettségit. A diákok készítése nagyjában kielégítő s valószínűleg a szóbeli igen kevesen bukának. Ma estig az összes román diákok bevégezték a vizsgálatot s holnap reggel a liceum magyar diákjaira s a katolikus gimnázium növendékeire kerül a sor. Előreláthatólag a pénteki napon befejeződnek az érettségi vizsgák.

Francia-magyar könyvudonságok
Sándor Ferenc könyvtárában Arad.

— Műsoros estély Pancotán. Fényesen sikerült műsoros estélyt rendezett e hó 26-án a Pancotai Sparta Sport Club működvelő gárdája a Dacia-szálló nagytermében. Mükedvelőket felülmúló szép játékokkal és ügyes alakításokkal adták elő: a Sam, Szénésnépnel szolgálók, Ködkirálvi és Zsiga című egyfelvonásos vígjátékokat, melynek összes szereplői: Balogh Mancika, Henny Gizike, Henny Baba, Reinmüller Maca, Jurincsik Magduska, Lannert János, Ghiba Mihály, Pánnya József, Hermlé Antal, Krasztell Márton és Orbán, Feller Géza, Lefkovits Elemér kitűnő játékokkal valamennyien kivették részüket az estély sikeréből. Az egyes számokat a közönség nagy tapssal és sok virággal jutalmazta. A műsor legkiemelkedőbb száma a tiroli táncduett volt, melyet Balogh Mancika és Lannert János lejtettek finom ritmussal és temperamentummal, a közönség szívnem akaró tapsai és ovációi után ismételn kellett. Az előadás után reggelig tartó táncmulatság következett, amely a legjobb hangulatban ért véget. A műsoros estélyen rendezett szépségverseny első díjat Hanke Kálmáné, a második díjat Balogh Mancika, a harmadik díjat Jurincsik Magduska nyerte el.

— **Évzáró az aradi tanítónőképzőben.** Igen jól sikerült hangverseny keretében tartották meg az aradi állami női tanítónőképző évzáró ünnepélyét, amelyet az iskola énekkara által előadott királyhimnusz nyitott meg. A tartalmas műsorból igen kiemelkedő látványosságot nyújtottak a növendékek gimnasztikai mutatványai és a bemutatott román nemzeti táncok. Összinté sikert arattak a növendékek által előadott zongoraszármok és bájos volt az elsőéves növendékek által eljátszott orosz polka is. Az iskola tanuló nevében Canarea Angéla végzett növendék mondott hálás köszönetet a tanári kar jóindulatáért és azért a nagy türelemért, a mellyel mindenkoron a növendékek haladása érdekében vesződtek. A meleg köszöntő szavakra Laugier C. igazgató megmagasztalva válaszolt és ezuttal is engedékenységre és szorgalomra buzdította növendékeit.

— **Megőrült egy aradi tisztviselő.** Tegnap délután hat órakor egy elmebeteg fiatalember nagy botrányt okozott a korszón. A szerencsétlen ember meglámádott egy ismert aradi tisztviselőt, aki feleségével sétált. Majd tovább sietett és több sétálót inzultált trágár szavakkal. A rendőrségre kísérték, ahol kiderült, hogy Alács Gergelynek hívják s régebben egy aradi nyomda hivatalnok volt. Az elmebeteg fiatalembert a kórházba szállították.

— **Beiratkozás a katonaiskolákba.** Az aradi térparancsnokság közli, hogy a katonai iskolákba való beiratkozásokra vonatkozó feltételek a térparancsnokságon rendelkezésére állnak minden szülőnek, akik gyermekeiket a következő 1926—1927. évre katonai iskolába szándékoznak adni és ezzel kapcsolatban részletes felvilágosítást óhajtanának nyerni.

— **Megégett gyermek.** Bodea Flóra felsővácai lakos 1922 telén, amíg az erdőben dolgozó férjének ételmezt vitt, a lezárt lakásban magára hagyta két és fél éves alvó gyermekét. — Az anya távollétében a gyermek felébredve, a nyitott tüzhelyhez közelített, ahol a lángok a ruhájába kaptak és a szerencsétlen kisgyermek teljesen szénnégett. Az ügyészség gondatlan ságból okozott emberölés büntetése címén emelt vádat az anya ellen, akit a ma tartott főtárgyaláson az aradi törvényszék — szegénysége folytán előállított kényszerhelyzetének figyelembevételével — felmentett.

Uj! WESTEND SZALLODA Uj!

BUDAPEST, VI. Berlin-tér 3. : Hídeg, meleg víz minden szobában. : Uccol szobák ára: 40.000 K.-tól 60.000 K.-ig. Pongrácz Sándor igazgató, tulajdonos.

— **Emberkinzó csendőrmester.** Clujról jelentik: A kolozsvári tábla ma délelőtt vonta felelősségre Giuverdian Constantint, az oradnai csendőrség parancsnokát, akit hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádoltak. A vádirat szerint a csendőrmester összefogatott az oradnai baltisták közül husz jámbor hívőt, akiket azért, mert vallásos összejöveteleket tartottak, egy 180 centiméter hosszú, 165 centiméter széles és 125 centiméter magas ketrecbe zárt le 24 órán keresztül. A különös fogdát úgy készítette el, hogy a foglyok sem állani, sem ülni nem tudtak, ami rettenetes szenvedéssel járt együtt. A tanúvallomások alapján a bíróság beigazolta, vette a vádat és 14 havi fogházra ítélte az emberkinzó csendőrmestert.

Miniszterelnök mint turista.

Bethlen István 17 perc alatt mászta meg a visegrádi várat. — A magyarországi kormánypart hajó-kirándulása.

(Budapest, június 28.) Programszerűen ment minden. Délután két órakor piros szőnyeget terítettek az Eötvös-téri hajóhídra és a MFTR Zsófia nevű gőzöse minden széppel és jóval felkészülten várta a kiránduló kormányparti társaságot. Félháromkor kezdtek gyülekezni. Autón, kocsin és gyalog érkeztek s óvatosan lépkedtek a kiáradt víz fölé épített pallón. Javarésziük szürke ruhában. Hét főispán, 50—60 képviselő és államtitkár, 15—20 miniszteri tisztviselő és Vass József, Walko Lajos, Klebelsberg Kunó gróf kivételével a kormány többi tagjai, számszerűen mintegy száz-an gyülekeztek össze. Ripka Ferenc, Papp Géza báró, Perényi Zsigmond báró, Keleti Dénes, Tasnády-Szücs András, Gordon Róbert, Diószeghy János, Jekelfalussy Zoltán is ott voltak a sorakban. A MFTR részéről Jármay Elemér államtitkár, Nikolics Béla dr. igazgató tartózkodtak a gőzösen, amelyet Kollarich Lajos hajóskapitány vezetett.

Bethlen István gróf miniszterelnök két ruhában és szürke felöltőben érkezett pont három órakor. Hóna alatt esernyőt szorongatott. Hiába, Bethlen István gróf óvatos, mint politikus és mint ember egyaránt. Prónay György báró államtitkár saját autóján futott be szinte az utolsó percben. Sportsmann lévén, sportsapkában, Kállay Tamás puskával szállt ki egy bérautóból. Mindenki megbámulta, mert senki sem tudta, hogy mire akarja fogyasztani a puskaport. Nagyobb csoportban érkeztek a kisgazdák: Szabó István, a sorokópátkai, Csontos Imre, Kuna P. András, Szijj Bálint, Renczes János, Gubicza Ferenc és Csizmadia András. Bud János ezuttal is Szabóky Alajos államtitkár kíséretében csatlakozott a társasághoz és a hajó közepén helyezkedett el. Nyilván egyensúlyban akarta tartani a gőzöst, ahogyan ez az egyensúlyért rajongó pénzügyminiszterhez illik.

Félnégyre járt az idő, amikor elindultak. Nem volt nagy tömeg a Dunaparton és muzsikaszó sem harsant fel, amikor utra keltek. Csendes kirándulásnak indult az egész. Azonnal uzsonnához ültek. Sörrel meg szalámmal traktálták a jógyomruakat, tejjel meg kávéval azokat, akiknek az orvos diétát rendelt. Kártyáztak, beszélgettek és vidáman köszöntgették a dunamenti falvak hajóállomásain összeverődött csoport-

— **Barack.** Mezítlábás suhanc kódrog a gyümölcs piacon. Kis kabátja alatt mincse ing, kalap nincs a fején, amolyan igazi agrárszakadt. Vágyakozó tekintettel nézi végig a barackkal, meggyel, cseresznyével meg ribizkével telt, pupos kosarakat. Szinte megelégedezik mindentől, egész lelke benne ég a tekintetében; nyomon ott terem az előtt a bódé előtt, ahol vevő jelenik meg: ugylátszik, szegényke a legtermészetesebb logikában bízik, hogy aki gyümölcsöt vásárol, annak legelső dolga

toknak, amelyek lelkesen elfették a miniszterelnököt.

Visegrádon ünnepélyesen üdvözölték és két hatalmas csokorral lepték meg a miniszterelnököt s a többi nevesebb képviselőnek is kedveskedtek virággal. Aztán gyalogsétára indult a társaság. Bethlen István gróf állt az élre és gyors iramban vezette a társaságot. Salamon-tornyáig még mindenki győzte lábbal és tüdővel, ott azonban a legtöbben kidőltek a sorból. A miniszterelnök néhány jobbtüdejű képviselővel együtt komolyra vette a sétát és szaporán kapaszkodott felfelé a szerpentinuton. Fent az érkezőnél konstataáltak, hogy tizenhét perc alatt tették meg az utat. Azaz helyesebben: Bethlen István gróf mászta meg tizenhét perc alatt a visegrádi várat, mert társaságának tagjai az utolsó szakaszon legalább ötven méterrel elmaradtak mögötte. Erre jól kipihenték magukat Szádeczky-Kardoss Lajos professzor előadása mellett, eladalogtattak Mátyás király szépséges várományának emlékeire, elbusultak az idők mulásán, aztán lefelé indultak.

Vacsora várta őket a hajón és egy miniszter: Vass József, aki autón száguldott Budapestről a hajó után és Visegrádon csatlakozott a társasághoz. Vidám hangulatban hajózártak le a Dunán. Bethlen István gróf ezuttal is bridgezett, mások torokkot és alsóst játszottak, egyesek vidáman kocintgattak, néhány ábrándszivű képviselő viszont a csendes este hangulatába ringatózott.

Ilyen vidám hangulatban és szitaló esőben futott be a Zsófiagőzös éjjel 11 órakor az Eötvös-téri hajóállomásra. Bár csepegett az eső, de a társaság egyik tagja sem folyamodott esernyőhöz, hadd legyen igaza annak, aki kitálalta, hogy aki kirándul, meg is ázhatik kissé. Két hatalmas csokrot vitt le először a hajóról: a miniszterelnök két csokrot, amelyeket magával vitt fel autóján a miniszterelnökségi palotába. A többi képviselő maguk szorongatták kisebb-nagyobb bukétájukat, javarészt liliomokat. Kuna P. András levett kalappal lépett a szárazföldre; a fejét szellőztette, ami nem utolsó mulatság esős pesti éjszakában.

Öt perc múlva az utolsó autó is elrobogott és az utolsó képviselő is felkapaszkodott a villamosra. Szépen hazamentek, mert utóvégre kormányparti hajókirándulás sem tarthat örökké.

lesz, hogy átnyújt neki egy marékka.

— Persze ötpercenként csalódás üti ki az arcára, kinek jutna eszébe, hogy mivégre áll itt ez a kis éhes csirkefogó, és hogy mi sem lenne természetesebb, mint az, hogy minden vevő adjon neki néhány szemet. Már ott is húzódik kis gyermekszája körül a keresői vonás, a csalódás tussal meghuzott vonala, ami a gyerekeknek lelekinemaroklóbb, mint a felnőttéknél. Egész önfeledten áll ott már percek óta egy barackkal nu-

posan megrakott kosár előtt, már szinte akadály a vásárlóknak. Most a tulajdonos idegesen elhessegti:

— Kotródsz innen, te lurkó! Mindjárt barackot nyomok a fejedre...

A gyerek szeme föllángol és mohón feleli:

— Csak már látnám, bácsi, olyan szép ez a barack...

— **Az autókatasztrófa áldozatai.** A vasárnapról hétfőre virradó éjszaka történt automobil-szerencsétlenség két áldozata még ma is súlyosan fekszik az aradi Therapia-szanatóriumban. Ma délelőtt ismét alapos vizsgálat alá vették a két fiatalembert és megállapították, hogy mindketten lényegesen javultak ugyan, azonban Korony József, akinek mellét zuzta össze a lesördülő automobil, még nincs túl az életveszélyen. Pabiciu Kornél állapota javul és hamarosan hazaszállíthatják Temesvárra.

Börtönből a halálba.

(Ploesti, június 28.) Borzalmas családi dráma történt tegnap éjjel Ploestiben. Feldmann Vilmos 50 éves ploestii kereskedő már évek óta vadlázasságban élt Gheorghe Elenával, akitől egy gyermeke is született. Feldmann rövid idővel ezelőtt igen könnyelműen kétes üzletbe bocsájtkozott, amelyek nagy veszteséget okoztak, úgy, hogy kénytelen volt többrendbeli csalást és sikkasztást elkövetni, hogy üzletét a teljes összeropparástól megmentse. A feljelentések folytán a rendőrség körözölevelet adott ki Feldmann ellen, aki a sikkasztások után eltiint a városból. Pár nappal ezelőtt a rendőrségnek sikerült elfogni Feldmann, aki addig a vidéken bujdosott és a letartóztatott kereskedőt a ploestii rendőrprefekturára szállították. Feldmann azonban az elmúlt éjszaka folyamán megszökött a fogdából és haza ment családjához. Attól való félelmében azonban, hogy a rendőrség rövidesen felfedezze rejtékhelyét, egy pohár vízbe nagy adag veronált kevert és a méreggel telt poharat előbb feleségének nyújtotta, aki a gyermek szájába is öntött egy kortyot, majd a megmaradt mérget Feldmann itta ki. A borzalmas drámát csak ma reggel fedezték fel a ház többi lakói, akik az esetről jelentést tettek a hatóságoknak.

Egy kitünő és egyben kellemes módszer a román nyelv megtanulására az újonnan megjelenő érdekesítő, irodalmilag nagy értékű regény:

ROCAMBOLE

amely JON GORUN a Román Academia tagjának kitünő átdolgozásában jelent meg. Az első szállítmány valamennyi könyvkereskedésben, hírlapirodáknak, újságkioszkokban, dohánytözsdekben, INGYEN kapható, valamint a kiadónál:

Ig. REBTZ Bucuresti. Calea Victoriei 5.

KÖZGAZDASÁG.

Visszaállítják a régi zárórát.

(Saját tudósítónktól.) Az új zárórarendelet az egész országban általános elégedetlenséget keltezt, mert sem a kereskedők, sem az alkalmazottak érdekeit nem szolgálta, sőt ellenkezőképpen még hátrányt is jelentett mindkettőjük számára. Az egész országban mozgalom indult meg a rendelet megváltoztatása érdekében és most az erdélyi és bánági képviselők intervenciója eredménnyel járt. Felkeresték Trancu-lasi mun-

kaügyi minisztert, aki a politikusoknak kijelentette, hogy már július 15-től az új zárórarendeletet megváltoztatja és olyan értelemben fogja módosítani, mint azt a kereskedőtestületek véleményezik. Erdély és Bánág kereskedői nemcsak a régi zárórarendelet visszaállítását kérték, hanem annak a joguknak elismerését is, hogy a kereskedelmi testületeket érintő ügyekben hallgassák meg az érdekelteket. Erre is ígéretet kaptak.

Zürichben 2.35, Párisban 10.25 a lej.

Helyi valutaárak. (Junius 30.) Aru: Dollár 222, angol font 1070, cseh korona 6.60, francia frank 6.50, lira 8.20, dinár 3.90, schilling 31.80, márka 52, magyar korona 315, svájci frank 42. — **Pénz:** Dollár 220, angol font 1050, cseh korona 6.25, lira 7.50, dinár 3.70, schilling 31.20, márka 51, magyar korona 325, svájci frank 41. **Kifizetések:** Newyork 224.50, London 1096, Prága 6.68, Páris 6.50, Milánó 8.20, Zágráb 3.98, Bécs 31.85, Amsterdam 90.70, Berlin 53.70, Budapest 315, Zürich 43.60.

Zürichi tőzsdenyitás. (Junius 30.) Berlin 122.95, Amsterdam 297.50, Newyork 516.50, London 2514, Páris 14.80, Milánó 18.65, Prága 15.30, Budapest 72.30, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 2.30, Varsó 40, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdezárlat. (Junius 30.) Berlin 123, Amsterdam 297.50, Newyork 516.50, London 2514, Páris 14.65, Milánó 18.67.50, Prága 15.30, Budapest 72.30, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 2.35, Varsó 40, Bécs 73.15.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Junius 30.) **Kifizetések:** Páris 6.40, Berlin 53.20, London 1085, Newyork 223, Milánó 8.14, Zürich 42.20, Bécs 31.50, Prága 6.60. **Valuták:** Napoleon 880, márka 52, leva 1.75, török lira 1.15, angol font 1075, francia frank 7, svájci frank 42, lira 8, drachma 2.75, dinár 3.90, dollár 223, schilling 32, magyar korona 32, cseh korona 6.60.

Román kereskedelmi kamara Milánóban. A milánói olasz-román kereskedelmi kamara tervbe vette egy román kereskedelmi kamarának felállítását Milánóban. E célból azzal a kérelemmel fordul az ország összes kereskedelmi és iparvállalataihoz, továbbá a pénzügyminiszterhez, hogy támogatásukkal s a tagok sorába való belépésükkel tegyék lehetővé az intézmény felvirágzását. Felesleges hangsúlyozni, hogy milyen nagy előnyökkel jár különösen az Olaszországban való kereskedelmi viszonylatban, de általános kereskedelmi szempontból is egy ilyen intézmény működése. A tagok névsorába való beiratkozás az ország kereskedelmi és iparkamaráinál történik.

Orbán butorok a LEGJOBBAK

Arad, Piata Stefan cel Mare
▶ (Rála-tér) 16. szám. ▶

Az ügyészségre hozták a radnai ügyvéd támadóit.

Miért verték véresre ügyfelei Suciú Valér dr.-t.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk, hogy dr. Suciú Valér radnai ügyvédet vasárnap délelőtt két ügyfele, Cuparescu György és Cuparescu Iuon solymosi lakosok súlyosan bántalmazták. A radnai csendőrség ma beszállította az aradi ügyészségre a támadókat, akiket Niculescu főügyész hallgatott ki. A két támadó az ügyészségen azt vallotta, hogy a verekezés szóváltásból keletkezett és Cuparescu Iuon és az ügyvéd kölcsönösen véresre verték egymást, amit az is bizonyít, hogy Cuparescu Iuonnak két mélyebb zúzódás is van a fején. A támadók állítása szerint egy szerződés megkötése végzett keresték fel irodájában Suciú dr.-t, aki már több ízben intézte jogi ügyeiket. Ez alkalommal arról volt szó, hogy Cuparescuék földet akartak eladni, hogy az ügyvédnél lévő mintegy huszonöt ezer lejes tartozásukat kifizethessék. A támadók ugyanis régi pites ügyeikből kifolyólag ügyvédi honorárium fejében öt darab, egyenként 5800 lej értékű váltót adtak dr. Suciúnak, akinek különben egy régebbi, 130.000 lejes tartozásukat még ez év tavaszán kifizették. Vallomásuk szerint az ügyvéd nem elégedett meg a váltótartozások későbbeni rendezésével és kijelentette, hogy nem várhat addig, amíg ügyfelei ingatlanaikat értékesíteni tudják s ezért — állítólag — visszavette Cuparescuéktól a már kiváltott 130.000 lej értékű váltót és felszólította ügyfeleit, hogy távozzanak.

A támadókat — vallomásuk szerint — rendkívül bántólag érintette az ügyvéd eljárása s ezért szóváltás keletkezett közöttük, mire Suciú dr. egy tömör itatónyomót ragadott volna fel s ezzel többször fősze sújtotta Cuparescu Iuont, aki védekezésből ültette vissza az ügyvédet. Cuparescu György azonban nem vett részt a verekezésben, sőt — mindkettőjük állítása szerint — igyekezett szétválasztani a dulakodókat s mikor ez nem sikerült, segítségért kiáltott.

Stoinescu dr. védő kérelmére a főügyész az ügyben egyelőre még nem hozott vádhatározatot, ellenben utasította a radnai csendőrséget, hogy a támadás ügyében tüzetes vizsgálatot folytassanak le, amelynek eredményétől függ

aztán, hogy az ügyészség milyen formában dönt Cuparescuék további sorsa felől.

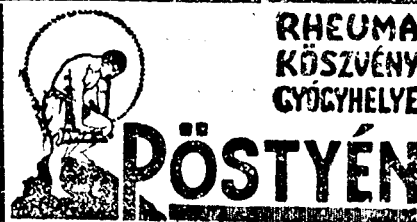
Aldelektív garázdálkodott Aradon.

Hamis igazolványok miatt a temesvári hadbírótság elé kerül.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap éjszaka egy aradi éjszakai mulatóhelyen zajos botrányt okozott egy fiatalemberekből álló társaság, amelynek egyik tagja detektívnek adta ki magát. Ugyanekkor e mulatóhelyen tartózkodott Panean János altiszt és Poenaru Dimítru közkatona. A két ember békésen üldögélt egy asztal mellett, amikor bejött a társaság, amelynek tagjai láthatólag ittas állapotban voltak. A társaság leglármásabb tagja Barbu Eremia kijelentette, hogy ő állami detektív és az aradi vasúti-század őrmestere és követelte, hogy a két katonát hagyja el a helyiséget. A katonák kerülni akarták a botrányt és csillapítani próbálták a lármázó társaságot, Barbu azonban, a többiek segítségével karon ragadta a katonákat és követelte, hogy az ő — mint felebbvaló — parancsára, azonnal menjenek a rendőrségre. A katonák követték a botrányt okozó fiatalembereket. A rendőrségen azonban nem akarták őket elfogadni, mert az ügy, katonákról lévén szó, a tépparancsnokságra tartozik.

Barbu és társai gondolkodás nélkül vitték a katonákat a tépparancsnokságra, az ott tartózkodó katonáktól követelték, hogy a bekísért két embert azonnal zárják el. Ebben a pillanatban lépett a helyiségbe egy tiszt, akinek gyanus volt a magát detektívnek kiadó Barbu és kérte az igazolványát. Barbu egy igazolványt mutatott, amelyről hamarosan kiderült, hogy hamisítvány. De találtak nála egy másik hamisított igazolványt is, amely arról szólt, hogy Barbu a vasúti század őrmestere. A tiszt az egész társaságot letartóztatta, de reggel Barbu kivételével mindnyájukat szabadon bocsátották. Barburól kiderült, hogy valamikor polgári rendőr volt Aradon és a hamis igazolványokat még abban az időben szerezte. A garázdálkodó aldelektívet a temesvári hadtest bírósága elé viszik. A többi botrányt okozó ellen a rendőrség folytatja le az eljárást.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bemozdhatja. TELEFON SZÁM 151.

RHEUMA
KÖSZVÉNY
GYÓGYHELYE

PÖSTYÉN

a világon páratlanul áll.
Jó polgári pensió
napi 50 cseh koronától feljebb! 5720

Felvilágosítással szolgál:

Mg. Ph. L. SINGER Timişoara,
II., Strada P. Toghle Nr. 2.
Aki nem utazhat az használja PÖSTYÉN
iszap-házikurát. — Pi. Qa. iszapkocsa,
használatra kéz gamma kompress minden
gyógyszertárban és drogeriában
kapható.

Aradi fő-
terakat: **Rényi Tibor** gyógyszer-
tára Arad.

Művészet.

* Az aradi színház műsorá. Csütörtökön és pénteken a „Marica grófnő” előkészületei miatt nincs előadás. Szombaton délután fél 4 órakor: Árendás zsidó. (A műszaki személyzet jutalomjátéka). Este fél 9 órakor, vasárnap délután fél 4 órakor és este fél 9 órakor, valamint a többi napokon: Marica grófnő.

* Két napig nem tart előadást az aradi színház, mert a „Marica grófnő”-re, Kálmán Imrének erre a szenzációs operettjére készülnek az operettegyüttes tagjai. Szenzációs kiállítás és pompás előadás fogják jelezni ezt a premiert!

* Lenzyel Irén játsza a „Marica grófnő” címszerepét és már ez a körülmény is biztosítéka a sikernek. Partnerének kettős szerepét az elegáns Fratta Géza játsza. A szubrett-szerepét a kitűnő Belezs Béby és nagyszerű szerep jutott Gyöző Alfrednek is.

* Dr. Mezey—Zay Margit-zeneiskolában a tanítás július 1-től tovább folyik. Jelentkezés str. Bratianu (Weitzer-u) 21.

* A „Marica grófnő” premierje a hűvös időjárásra való tekintettel a téli színházban lesz.

* Az „Árendás zsidó”-t adják szombaton délután a műszaki személyzet jutalomjátékeképen. A főszerepeket Kiss Mariska és Gyöző Alfred játsza.

* Körösi Dudus egész zenekarával vendégszerepel a „Marica grófnő”-ben.

* „Nesze neked, Pankota!” a círe annak a látványos, tréfás revünek, amelyen ön is nagyszerűen mulathat a Pankotai Jótékony Nőegylet táncselyén 1926. július 10-én, a pancotai „Dácia” szállóban. A revü szerzője Werner Géza, rendező Werner Magda. Kezdeté pontosan fél 9 órakor.

Főhadnagy úr a feleségem

kacagtató kaszárnya története a
szezón legjobb vígjátéka. Főszerepben:

Harry Liedtke

Bemutató szombattól az aradi

APOLLOBAN.

RECORD AUTOBUSZ ma d. u. 5 órakor Oradea-Marera indul. Megbízásokat is vállalunk: „Record” autobusz vállalat Arad, Str. M. Nicoara (Petőfi-u. 2. Telephon 4-53)

FIGYELEM!

A mélyen tisztelt gyászoló közönség szives figyelmét felhívom, hogy a volt Menrath és Steiner sirkőraktárát átvettem és Aradon, a Bul. Reg. Ferdinand 47. alá (Nádor-ucca sarok) helyeztem át, Szives pártfogást kér: **STEINER FÜLÖP.**

FIGYELEM!

Orbán butorok a LEGSZEBBEK

Arad, Piata Stefan cel Mare
▶▶ (Béla-tér) 16. szám. ▶▶

M O Z I.

xx „Énekek-éneke” filmrepriz az aradi Apollóban. Pola Negrinek, a kiváló filmstárnak nagyszerű alakításai közül roppant nehéz feladat választani, de valószínű, hogy magának a film művészenek is az Apolló műsorán reprizként szereplő „Énekek-éneke” című szenzációs kivitelű és megjátszási lehetőségeket nyújtó film szerepe tetszik a legjobban. — Első alkalommal január hónapban az Urániában került bemutatásra és az akkori megnyilvánult meleg érdeklődés arra készítette, az aradi Apolló igazgatóságát, hogy ismét műsorra tűzze. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Az Urániában csütörtökön és pénteken szünet.

xx Főhadnagy ur, a feleségem” szombattól az aradi Apollóban. Ez a kacagató kaszárnyahistória talán a szezon legjobb vígjátékai közé tartozik és tele van frappáns ötletekkel és a humoros jelenetek egész sorozatával. A darab főszereplője Harry Liedtke új ötleteket, sok temperamentumot és ragyogó közvetlenséget vitt szerepébe.

xx A „Zendai fogoly” a Maros-parti moziban. A „Zendai fogoly” című hatalmas, gyönyörű film regény után készült és a felvétel olyan izgalmas és látványos, hogy állandóan lekötö a néző figyelmét.

Az aradi Apollóban

Repriz
ma, csütörtöktől
Sudermann híres regénye:

ÉNEKEK ÉNEKE.

POLANEGRIVEL

Az előadások 6, 1/8 és 1/10 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Az aradi Urániában csütörtökön és pénteken SZÜNET.

Őrizkedjünk

ártalmas arckenőcsők használatától, mert ezek rettenetes rombolást visznek véghez az arcón. Az ilyen kenőccsel kezelt arc átmenetileg szép, hogy azután annál borzasztóbb látványt nyújtson. A világ legszebb és legelőkelőbb asszonyai a

Földes MAROIT-crémet használják, mert zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szépsít. 3384

Dr. Földes & Hehs Arad.

Belvárosban

aszfaltos uccában, a volt Ferenc-tér közelében, gyönyörű úri magánház, átvehető 3 szoba, elő, fürdőszoba lakással, cserépkályhával, ésslingeni rollókkal, parkirozott udvar és gyümölcsös kerttel, 750.000 lejért ELADÓ. 16144

Megbízott:

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Hirdetés.

A bocsigi vasutállomáson levő bérmagtár 1926. július hó 1-től bérbeadandó.

Ajánlatok az ACSEV. igazgatóságához Arad küldendők. 3924

KÜLÖNLEGES OLAJ Fordson-traktorok részére, a „Spidoleine” 100 kgros hordókban a 50 lej kgként. JULES GORY Bucuresti, Strada Leonida 7-9.

Mielőtt butorszükségletét beszerezné, saját érdekében keresse fel

CSATLÓS ISTVÁN

butorkészítő üzemét Arad, Calea Șaguna 184. (v. Választó-ucca.)

„CARLTON”

(volt „BRISTOL”)

SZALLODA BUDAPEST.

IV., Petőfi-tér 6. sz.

Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem
Sürgönyeim: „CARLTONOTEL”

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel.

Kitűnő konyha. Mérsékelt árak. Kávéház.

Lakástkeresők figyelmébe!

Szabadság-térhez közel, kétlakásos magánházban egy 3 szobás lakás, konyha, éléskamra, pince, gyönyörű fenyves kerttel stb. mellékhelyiségekkel együtt 4-5 éves szerződéssel, valuta differenciák mellőzésével, havi 3000 lej bérrel kiadó, azonnal beköltözhető. Joo(

Kizárólagos megbízott:

III. Kovács-ügynök Arad, Str. Tace Ionescu 2. volt Sárosi- és Batthyány-ucca sarok. 4031

Közjegyzői irodai teendőkben és telekkönyvi ügyekben jártas

irnokot vagy irneknőt keresek

szepember elsejei belépésre.

Ajánlatok:

Notar public Huedin, küldendők

Belvárosban

Arad, Str. Ghiba Birta (Varjassy József-u.) 4. számú magasföldszintes magánház

elfoglalható hat szobás komfortos lakással, szuterainban kétszer egy szoba konyhával, kerttel,

1,500.000 lejért eladó

Megtekinthető délután 4-7 óráig. 4031

Feltűnő olesón

Str. Cosbuc (Vesselényi-uccában) egy 190 □-ól telkes, 4 szobás lakásu MAGÁNHAZ, amely kevés javítást igényel. Bevezetett vízvezeték, schone és szeny viz csatornával. 295.000 lejért családi okok miatt SÜRGŐSEN ELADÓ. Kizárólagos megbízott:

III. Kovács-ügynök Arad, Str. Tace Ionescu 2. (volt Sárosi- és Batthyány-ucca sarok). 4031

Többi, 2, 3 és 4 szobás lakások

fürdőszobával és anélkül. Továbbá különbejárta butorozott szobák és 2 szobás garzonlakások vannak kiadók.

III. Kovács-ügynökségnél Arad, Str. Tace Ionescu 2. (Sárosi és Batthyány-u. sarok)

Fiatalember

helyi ügynöknek felvétetik. 4019

Avram Stern si Comp. Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 19.

Barackán

villanyostól 10 perenyire 5 kisholdas szálló, nyaralásra igen alkalmas emeletes villa, 3 szoba, verandás lakással, teljes felszereléssel, 800.000 lejért ELADÓ. —: Kizárólagos megbízott: —:

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Arad állomás

és a szerb templom közelében valamint a Str. dr. Rațu (Sárosi-uccában) azonnal beköltözhető 2 szobás lakásu adómentes ujj, kertes magánházak egyenként 280.000 lejért eladók, előbbi 110 ezer lejjel átvehető:

Boross-ügynökségnél Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 9. sz. 4023

Eladó

egy alig használt, komplett ténér háló és egy füstölt keménytölgy ebédli butor

Boross-ügynökségnél Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 9. sz. 4024

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Építetők figyelmébe!

TRITTHALER FERENC & COMP. tervezési és vállalati irodája ARAD, Str. Cosbuc 15.

A legegyszerűbb és legmodernebb igényeket is kielégítő legolcsóbb és leggazdaságosabb rendszeren alapuló építkezéseket és átalakításokat vállal:

Jön! Donnelly hercegnő — Henny Portennel Jön!

óriási sláger film az ARADI MAROSPARTI MOZIBA

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szorint számítjuk. — Minden szó hirdetésért 4 lejt, vasárnap 5 lej. — Vasgabb betűvel 3 lej, illetve 10 lej. — A vasgabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Kirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

„BALGA SZÜZNEK” levele van az Aradi Közlöny kiadójában. 4027

FIATALEMBER uriaszony érdeknélküli barátságát keresi. Leveleket „Mephisto” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4017

Plissé a divat!

Vilányorőre berendezett plissérozó műhelyünkben mindenféle plissémunkát (álló, fekvő, hóhl és francia divatmintákban) 120 cm. szélességben vállalunk. — **KELL és KRAUSZ.**

Házasság.

NŐSÜLNE 46 éves nyugdíjas tisztviselő megfelelő koru vagyonos urhölgyet keres, hogy önállóíthassa magát. Levelezések „Komoly” jellegre Rudolf Mosse hirdetési irodájába Arad. 10359

Alkalmazás.

CSOMOZÓLEÁNYT perzsaszőnyeg szövéshez keres dr. Groszmanné szőnyegszövőműhely Arad, Str. Moise Nicoara 17. sz. 3959

BEJARONÓ fél napi munkára jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 12., I. e. jobb.

GAZDASSZONYT házvezetőt, aki maga főz, keres mielőbbi belépésre kétgyermekes házaspár. Kimerítő ajánlatok „Ardó” jellegre Fehér Olga hirdetőlébe küldendők, Timisoara-Temesvár, IV. Str. Miron Costin 5. 3983

JÓLFŐZŐ szakácsné kerestetik pusztai háztartásba, Dr. Kráitz Lajos Pancota. 3981

GYORS- és gépirásban jártas fiatalember bankba felvétetik, németül tudók előnyben. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4011

SZOPTATÓS dada ajánkozik uriházhoz faluról. Cim Satu-nou „Fiatal aszszony” poste restante kér. 4016

NÉGY középiskolát végzett tanulót keres Sándor Ferenc könyvkereskedése. 16636

MINDENES szakácsnőt keresek. Cim Arad, Str. Crisan (Karolina-u.) 1., I. em., ajtó 14. 10359

VILLANYSZERELŐ és műszerész tanuló felvétetnek, Gáspár, Arad, Strada Horia 2. 4028

SZOBÁ-konyhás lakást kap a központban gyermektelen házaspár takarításért. Arad, Str. Eminescu 6. Dr. Erdős. 4020

JÓMEGJELENÉSŰ, idősebb borbély segéd felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4033

ROMÁNUL is beszélő kiszolgáló leány felvétetik Hegedűs Gyulánál Arad. 4009

FIATAL HÁZASPÁR azonnali belépéssel házmesteri állást keres. Cime Borossügnökségnél Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 9. 4020

Oktatás.

PÓTVIZSGÁKRA franciából garancia mellett előkészíték. Cim Rudolf Mosse Arad. 10358

Lakás.

CSINOSAN butorozott szoba azonnal kiadó. Arad, Str. Consistorului 40., 5. ajtó. 4030

KÉTSZOBÁS lakás kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4029

Vétel és eladás.

KATONARUHÁK, csizma, férfi fehérnemű, butorok jutányos áron eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3919

NAGYON OLCSON KAPHATÓK komplett üzletberendezés, hálók, ebédők, gyermekszoba, uriszobák, szalonok, könyvhaberendezések, könyvszekrények, bőrfotelok, gyönyörű íróasztal, asztalok, gyermekkocsik, rézműsor, antik butorok, perzsa és gyári szőnyegek, vázák, díszlámpák, éjeli villanylámpák, íróasztal garnitúrák, függönyök, storeok, damaszt abrosz, kézi mángorló, órák, stb. Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butorok darabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

HÁLÓSZOBA, konyha és egyéb butorok sürgősen eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4013

CSEPLŐGÉPEK eladók, vagy bérbeadásra, feles cseplésre kiadók. Különféle gazdasági gépek, hintó, kocsik Hámory gazdaságnál Arad, Str. Eminescu 5. 4012

ELADÓ két szép vaságy. Sámuel, Arad, Orczy-u. 18. 3935

SZÁLLITHATÓ CUKRÁSKEMENCE 3 sütővel, előmelegítővel, chamotte-téglával teljesen kirakva eladó. Müller, Konrad, Timisoara Józsefváros, Fröbl-u. 34. 3977

MODERN HÁLÓSZOBABUTOR, alig használt, kitűnő állapotban eladó. Antik butorok, márkás porcellánok, perzsaszőnyegek, neves mesterek festményei mélyen leszállított áron kaphatók „Salon Artistique” Arad, (Fischer Eliz-pal.) 2601

EGY világos, modern keményfa háló kitűnő állapotban 15.000 lejért eladó. Felvilágosítást ad a házmester Arad, Str. Eminescu 40. 4006

Régi olesó áron

lesznek árusítva az összes raktáron lévő férfi és női szövetek, kockás pouplinok, színes opálok, damastok, siffonok, vásznak és asztalneműk. 2485

RIPPNER JÓZSEF

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) textil- és vászonruházában.

Vászon- és siffon maradékok állandóan kaphatók olesó áron. — Gyári lerakat!

Kereskedők figyelmébe!

Szürke vagy fehér gumitalpu vászoncipő nagyban, kis tételekben is kapható:

„DERBY“

cipőgyár fiókjában ARAD, Piata Avram Iancu 17. szám.

Ingatlan.

100 négyszögletes üres felek eladó. Arad, Str. Tribunalul Butianu (Bem-u.) 3. 4015

Üzletek.

TÁRSULNÉK 100.000 LEI készpénzzel és közreműködéssel, bármily szolid, bevezetett ügynökséghez vagy más hasonló vállalatához. Intelligens, mérlegképes, korosabb tisztviselő vagyok. Ajánlatokat „Lehetőleg gabonaszakma” jellege alatt az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3982

200.000 LEI kölcsönt betáblázásra fölveszek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3998

SZÁZEZER lej kölcsön adatik ingatlanra. Feltételek dr. Örfi Gyula ügyvédnél Arad, Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 4014

ÜZLETHELYISÉG átadó. Irodának, műhelynek is alkalmas. Üzletberendezés eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4005

ARAD, Str. Horia (Széchenyi-u.) 8. sz. házban egy műhelynek alkalmas nagy pince bérbeadó. 4018

Épület és műbutorfaanyagok

u. m.: léco, gerenda, kerítés-oszlop, deszka stb. stb.

olcsón beszerezhetők Aufricht Miksa

falereskedésben, gyermekóráhával szemben.

Famegmunkáló gépeinkkel a fa feldolgozását méltányos áron elvégezzük. 16728

Pensionat für junge Mädchen Wien, XIII., Auhofstrasse 78a.

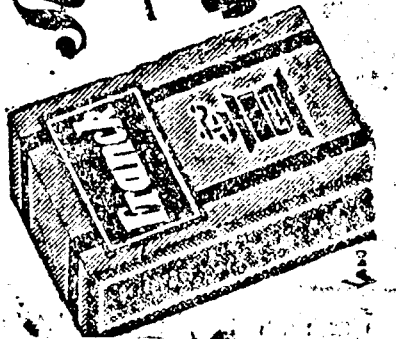
In eigener Villa. Vorzügliche Erziehung. Erstklassige Lehrkräfte. Sprach u. Musikunterricht. Gute Verpflegung. Referenzen und Prospekte durch die Direktion.

Ami nagyanyuánk csodakövedett helyes volt.

Öcsök
Jobb azos Valódi Franciáka!

füzte kávéját. Ez a bab-és gabonakávéhoz még ma is a legfinomabb és legjobb pótlék és az is fog mindig maradni.

Jön! Dr. JACK — HAROLD LLOYD Jön!

rendkívüli kacagtató film!
AZ ARADI MAROSPARTI MOZIBA!

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatal: Aradi nyomdavidálat.